

Bajtársi

XIX. évfolyam 3. szám 2016. október

Hírlevél

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

MÚLT, JELEN, JÖVŐ

TISZTEK LETTEK

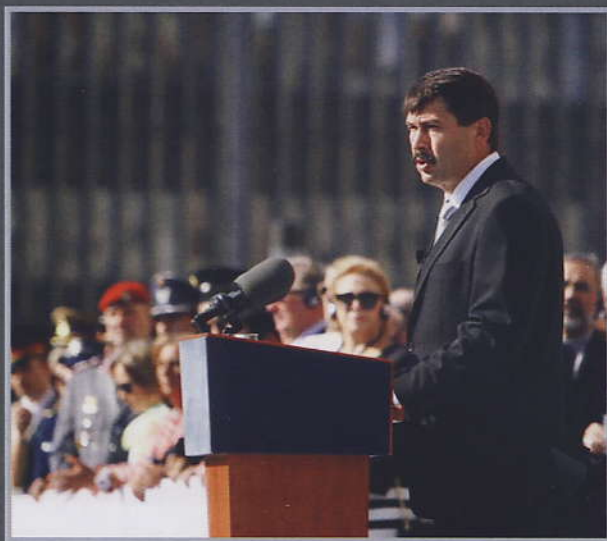
Száznégyszáz honvéd tisztjelölt tett esküt augusztus 20-án, Budapesten, a Kossuth Lajos téren.

A téren összegyűlt érdeklődők és a felsorakozott honvéd tisztjelöltek előtt, az állami lobogó felvonását követően Áder János köztársasági elnök azt mondta: büszkének kell lenni a magyarságunkra, a magyar eredményekre, a találmányokra és találmányokra. „Tőlünk, csakis tőlünk függ, hogy tudunk-e élni lehetőségeinkkel, hogy a legjobb arcunkat mutatjuk-e a világnak, hogy megtaláljuk-e azt, ami az összekötő kapocs közöttünk” – tette hozzá.

Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter hangsúlyozta: a honvédelem közös feladat. A haza védelme ugyan elsősorban a Magyar Honvédség feladata, de a kultúra, a nemzeti identitás, a szülőföld és az állam megőrzése minden állampolgár kötelessége.

A miniszter beszédét követően a Kossuth téren felsorakozott 104 honvéd tisztjelölt ünnepélyesen esküt tett a haza védelmére. Az esküt – ősi magyar szokás szerint – kardrántással erősítették meg. Az eskü aláírt szövegét a tanulmányait kiválóan befejező, Havasi Bence hadnagy adta át a köztársasági elnöknek

FOTÓ: DÉVÉNYI VERONIKA
HONVEDELEM.HU

TARTALOM

Tisztek lettek	2
Az idősök világnapjára	3
Interjú a BEOSZ elnökével	4
Új parancsnok kinevezése	7
Új közigazgatási államtitkár	7
Díszpolgár	7
A honvédelem és a város szolgálatában	7
Az érdekegyeztetés nyári menetrendje	8
Folyamatos üzem	9
Ülésezett az Idősügyi Munkacsoport	10
Új alapokon az önkéntes tartalékos rendszer	11
Az Észak-alföldi Régió múltja és jelene	12
Güssingi ünnep	13
Terror után a francia rivierán	13
Vendégek Csehországból	14
Megemlékezés katonahőseinkről	15
100 éves a székesfehérvári repülés	15
Katonai tanintézetek és katonai tanszékek a forradalomban	16
Ezredtalálkozó az évfordulón	19
Rakétások találkoztak Tapolcán	20
Lengyel–magyar katonai kiállítás Kazincbarcikán	21
Indulás Kőszegre!	21
Ünnepelt a légierő	21
Látogatás a Pápa bázisrepülőtérré	22
A hagyományt mi csináljuk...	23
10 éves együttműködés	23
Aranyeső Harkányban	24
Emléktábla magánadományból	24
A XVIII. Karcagi Birkafőző Fesztiválon	25
A Bem és a Balassi – ismét sikeres volt...	26
Erdélyi körutazás	27
Fél évszázad jóban-rosszban	27
Elismerés a bányászvárostól	27
Együtt szolgáltak, együtt ünnepeltek	28
Szomszédolás	29
Lőverseny Csepregen	30
Kirándulás a Szepességbe	30
Bem-sportnap	31
Altisztí eskütétel	32

A BAJTÁRSI EGYESÜLETEK

ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK TÁJÉKOZTATÓJA

FELELŐS KIADÓ:

HAZUGA KÁROLY NY. ALTÁBORNAGY,
A BEOSZ ELNÖKE

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

VILNER PÉTER

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKHELYETTESE:

PINTÉR FERENC NY. EZREDES

FŐSZERKESZTŐ:

GRÓF FERENC NY. ALEZREDES

SZERKESZTŐ:

MESZÁROS KÁROLY NY. ALEZREDES

FOTÓ: KISÉRI-NAGY FERENC

TERVEZŐSZERKESZTŐ:

GÁBOR MARIANN

A HÍRLEVÉL INTERNETES ELÉRHETŐSÉGE:

www.beosz.hu

Cím: 1440 BUDAPEST, Pf.: 22.

E-MAIL: BHIRLEVEL@GMAIL.COM

NMHH SZÁM: 1612/2012

AZ IDŐSEK VILÁGNAPJÁRA

Az Idősök világnapját 1991-ben rendezte meg először az Egyesült Nemzetek Szervezete. Jubileumi évforduló az idej, mert világszerte immáron 25 éve ünneplik e jeles alkalmat.

A hagyományokhoz híven ezen a napon mi is megemlékezünk a nyugállományban levő munkatársainkról. Nagyra értékeljük korábbi szellemi, szakmai tevékenységüket, mellyel hozzájárultak jelenlegi sikereinkhez. Egy jól képzett, elkötelezett közösség tagjaként, lelkiismeretükhöz és esküjükhöz híven teljesítették vállalt feladatukat. Pályájuk során Önök is átérték a hivatásunkkal együtt járó sikereket és kudarokat, de mindig kihívásként tekintettek az újabb és újabb feladatokra. Aktív szolgálatuk befejezésével, a megszokott közösséget elhagyva is megőrizték és továbbadták a Magyar Honvédség erkölcsi és szakmai értékeit.

Munkájuk, áldozatvállalásuk nem volt hiábavaló. Katonának lenni olyan szolgálatot jelent, mely életre szóló, belülről fakadó felelősségérzetet követel, és évtizedekig tartó kötődést jelent a közösséghez, bajtársakhoz. A haza szeretete, és a védelme iránt érzett felelősség korokon és nemzedékeken átívelő szoros kapocs, mely összeköti minket. Elődeink építették számunkra a jelent, amelyben a mi generációnk egy újabb nemzedéknek a jövőjét alapozhatja meg. Töreksem arra, hogy méltó követője, megvalósításának részese lehessen katonatársaimmal együtt azon célok kiteljesedésének, melyek elődeink tudásából, tapasztalatából, hitéből táplálkozva a jövőt szolgálja.

Köszönöm mindazt, amit hazánkért, nemzetünkért, a Magyar Honvédségért tettek.

A Magyar Honvédség kiemelt figyelmet fordít a nyugállományú katonákra, az özvegyekre és a honvédségi nyugdíjasokra egyaránt. Arra törekszünk, hogy meghalljuk és meghallgassuk az Önök problémáját, és lehetőségeinkhez mérten segítsük nyugdíjas éveik szebbé tételét. Ez a célja a Honvédelmi Idősügyi Munkacsoport munkájának is, mely azért dolgozik, hogy a nyugállományú katonák és honvédségi nyugdíjasok érdekei tervszerűen, kidolgozott szakmai koncepció mentén megjelenjenek és hatékonyan megvalósuljanak.

Személyesen is nagyra értékelem, hogy egy jól működő és eredményes szakértői együttműködés mellett, a nyugállományúakat tömörítő civil szervezetekkel, a klubokkal való kapcsolatot egyfajta folyamatosság, a hosszú távú együttgondolkodás jellemzi az értékek megőrzése és az állandó megújulás érdekében.

Munkatársaim nevében is számítok aktív szerepvállalásukra, hiszen szükségünk van értő támogatásukra. Kérem, továbbra is ápolják hagyományainkat, őrizzék értéke-

inket, támogassák munkánkat. Nélkülözhetetlen számunkra az az önzetlen odaadás, elhivatottság, a meglévő szakértelenség, ami a közösségekben rejlik, és amivel segítenek a családokkal való kapcsolattartás és a kegyeleti gondoskodás területén.

A fiatalabb nemzedékek magától értetődő kötelessége az idős emberek tisztelete, a róluk való gondoskodás. Feladatunk lehetővé tenni Önök számára az öregkorhoz méltó életet, támaszt nyújtani a pihenés éveiben. Kiemelt feladatunk, az Önök segítése, hogy a hosszú évek kemény munkája után örömteli életet élhessenek. Fontos számunkra, hogy ne hagyjuk magukra Önöket, hogy érezzék, meghatározó részei életünknek. Elődeink mosolya rengeteg erőt sugároz felénk, a kitartásuk, szeretetük, a honvédséghez való kötődésük felbecsülhetetlen kincs számunkra.

Mikor már kevésnek véljük a hátralevő időnket, féljük múlását, rohanását. Észrevesszük, hogy milyen gyönyörű körülöttünk a világ, és milyen értékes is egy nap, igazi ajándék, ami által nagyon-nagyon gazdagok lehetünk!

Erről ír csodálatos egyszerűséggel, de oly fenségesen Márai Sándor az „Ajándék” című versében, melyet Önöknek ajánlok az Idősök világnapjára.

*És mégis, ma is, így is,
örökké mennyit ad az élet!
Csendesen adja, két kézzel,
a reggelt és a délutánt,
az alkonyt és a csillagokat,
a fák füledt illatát,
a folyó zöld hullámát,
egy emberi szempár visszfényét,
a magányt és a lármát!
Mennyit ad, milyen gazdag vagyok,
minden napszakban,
minden pillanatban!
Ajándék ez,
csodálatos ajándék.
A földig hajolok,
úgy köszönöm meg.”*

Ezen a szép őszi napon mi, a fiatal, még aktív generáció tiszteletünket és megbecsülésünket szeretnénk kifejezni Önök iránt, hiszen tisztelettel gondolunk Önökre nemcsak ezen a napon, hanem az év minden napján.

Köszöntöm végén őszintén kívánom, hogy derűsen és jó egészségben, a család, valamint a közösségük nyújtotta örömmel töltsék a megérdemelt pihenés éveit.

SZABÓ JÓZSEF EZREDES
HVK SZEMÉLYZETI CSOPORTFŐNÖKSÉG
HUMÁNSZOLGÁLATI OSZTÁLY
OSZTÁLYVEZETŐ

INTERJÚ A BEOSZ ELNÖKÉVEL

Úgy gondolom, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének új elnökét, Hazuga Károly ny. altábornagyot már nem kell bemutatni. Megismerhettük már a sajtóból, de sokan vagyunk olyanok is, akik még aktív korából ismerik. Múltról, jelenről, jövőről kérdeztük, már amennyire reálisan előre lehet tekinteni...

TARTALOM

Mielőtt eldöntöttem, hogy elvállalom a jelölést az elnöki posztra, előtte részletesen tanulmányoztam a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének előéletét. Aktív katonaként is érdekelt a BEOSZ, de nem olyan szinten, mint amikor az ember ennek a nagy szervezetnek valamilyen funkcióját elvállalja, vagy akár aktivistaként dolgozik benne. Fiatal katonatisztként emlékszem a BEOSZ alapításának időszakára is, amikor először lehetett érdekvdő szervezeteket létrehozni. Az új helyzet elég viisszás érzéseket váltott ki a katonákban és a vezetőkben is, mert senki nem volt hozzászokva, hogy a katonák jogait nem csak a parancsnok védi.

Úgy gondolom, hogy azok a célok, szándékok, amelyekkel annak idején a szövetséget az alapító tizennyolc egyesület létrehozta, azok ma is helytállóak, hiába telt el több mint 25 év a megalakulás óta. Az a szellemiség, amit az Alapító Okirat tartalmaz, ma is és a jövőben is időtálló. Egy ilyen jellegű szövetségnek, mint amilyen a BEOSZ, kötelessége ezeket az alapelveket, értékeket megtartani, továbbvinni, és ezekhez híven segíteni az egyesületek munkáját. A BEOSZ feladata, hogy képviselje az érdekeiket, támogassa őket, és adjon segítséget a sikeres tevékenységükhöz.

– Úgy tűnik, napjainkban a BEOSZ tagszervezeteinek az egyik legérzékenyebb gondja, hogy az egyesületi tagság korosodik, a fiatalabb generáció – például a szolgálati járandóságosok – nem vagy csak ritkán találják meg az utat az egyesületekbe.

Magam is szolgálati járandóságos vagyok. Amíg nem változtak meg a nyugdíjszabályok és nem volt ilyen kategória, egyszerűbb volt a helyzet. Amikor valaki érdemei elismerése mellett nyugállományba került, szinte természetes volt, ha valahová csatlakozni akart, akkor ahhoz a nyugdíjasszervezethez ment, ahol a volt kollégái jöttek össze. Összejárhattak, elmesélhették az emlékeiket, vagyis volt egy szervezet, ahol várták őket, és az alakulatok, amelyek segítettek ebben. Ma bonyolultabb a dolog, mert jogilag a szolgálati járandóságos is nyugdíjas, és az egyesületek várják is őket, inkább az érzelmi motiváció változott.

Az egyesületek is felvetették és magam is tapasztalom, hogy a BEOSZ tagszervezeteinél nagyon magas az átlagéletkor. Bizony öregszik a tagság, és nem igazán van utánpótlás a fiatalabbak köréből. Ennek két oka is van – legalábbis ahogy én látom –, az egyik az, hogy a nyugdíjszabály változásával felemelkedett a nyugdíjkorhatár. Ez azzal jár, hogy a katonák nem a korábban megszokott ütemezéssel kerülnek nyugállományba, hanem lassabban, így eleve egy öt-hét éves időszak kiesik a nyugdíjas-utánpótlásból. A másik pedig – és talán ez a súlyosabb gond – az a fajta fásultság a fiatalabb generációban – ami alatt az 55–65 éves korosztályt értem –, hogy nem érzik jelentősnek, fontosnak a valahova tartozást. A nyugdíjba vonulás és annak körülményei, mindenkinél egy egyéni történet. Az sem mindegy, hogy ki milyen szájjal került ki a hadsereg-ből. Nyilván sokan voltak olyanok, akik megkeseredve távoztak, egyben el is fordultak a katonaságtól. Azzal szembe-sülök néha, hogy nem igazán szívesen gondolnak vissza arra az időszakra, amikor el kellett hagyniuk az aktív hiva-tásos pályát. A rossz érzéseik miatt nem is érzik szükségét annak, hogy bárme-lyik nyugdíjascsoporthoz, -klubhoz, vagy -egyesülethez csatlakozzanak. Keres-nünk és meg is kell találnunk hozzájuk az utat, és a bajtársi közösségeknek kell meg próbálniuk elfeledtetni a megpróbál-tatásaikat.

Azokon a településeken, ahol már nincs alakulat, mert régóta megszűnt a katonai szervezet, ott is vannak (marad-tak) nyugdíjas katonák. Gyakorlatilag ők még mindig építői, összefogói annak

a közösségnek. Ugyanolyan fontosnak tartják a mindennapos kapcsolatokat, a hagyományápolást, mint ha lenne mö-göttük egy alakulat. A helyőrségi, tiszti klubok átkerültek az önkormányzatokhoz. A nyugdíjaskluboknak még ma is több helyen biztosítanak helyet, ahová van lehetőség elmenni, összejönni, megtar-tani a rendezvényeket. Sajnos az is igaz, hogy a korábbi megállapodások ellenére vannak települések, ahol az elhelyezés gondot okoz.

Tehát a szövetségi célok változatlanok, viszont a világ változik, az idő múlik, mert egy negyed évszázad alatt változott a társadalom, és nagyon sokban változott a honvédség is. Nekünk úgy kell tovább-vinni, tovább építeni a szervezetünket,

hogy meg tudjunk felelni a mai kor köve-telményeinek, kihívásainak. Ez nagyon nehéz feladat. A BEOSZ első tíz-tizenöt éve mondható a legsikeresebbnek, mert volt benne lendület, annak az öröme, hogy ilyen szervezetet egyáltalán lehet működtetni. Nagyon sokat elértek, ne-künk erre a szilárd alapra építkezve kell továbblépni. Az érdekegyeztetés, érdek-védelem, amit annak idején a BEOSZ kezdeményezett, ma is működik a Hon-védségi Érdekegyeztető Fórumon. Ez akkor is elismerésre méltó, ha ma már nem tudunk olyan látványos eredménye-ket felmutatni, mint a kezdeti években vagy akár tíz-tizenöt évvel ezelőtt.

– Az elért eredményekhez kapcso-lódva elmondható, hogy a BEOSZ talán egyik legjelentősebb kezdemé-nyezése, a Katonanemzedékek talál-kozája fontos évfordulóhoz érkezett...

A generációs kérdés kapcsán, a kato-nanemzedékek találkozója nagyon ere-deti elképzelés volt, amikor az első alka-lommal megszervezték. Idén októberben lesz a 25. nemzedéki találkozó, amelyen leülnek egymással beszélgetni azok a generációk, akik egy dologra tették fel az életüket, a haza védelmére. Ebben a kérdésben teljesen mindegy, hogy melyik kornak a tisztjei, tiszthelyettesei voltak, a katona mindig arra esküdött fel, hogy az élete árán is megvédi a hazát. Ezért volt jó 1992-ben az első jelmondat, a „Kézfo-gás a honért”, hogy az akkori három ge-nerációt leültesse egy asztalhoz, békítse ki őket. Roppant nagy dolog volt, hogy ezt meg is tudták szervezni.

A nemzedéki találkozó egy hagyományos eseménnyé vált, betölti azt a hivatást, amit az alapítók szántak neki. Ám itt is múlik az idő. Abból a három generációból, akiről beszéltünk, már nagyon kevesen maradtak meg. Nekünk a katonanemzedéki találkozóknak új értelmezést kell adnunk, mert a különböző történelmi korok nemzedékeit egy azonos kor nemzedékei váltják fel, amelybe a fiatal, az aktív középkorú és a nyugdíjas katonák tartoznak bele. Nem feledve azt, ami miatt a katonanemzedéki találkozó létrejött, mi így szeretnénk kissé átformálni vagy átértelmezni a találkozások gondolatiságát.

Szeretnénk fenntartani azt a permanens folyamatot, hogy akik sok tudást és tapasztalatot gyűjtöttek össze a pályafutásuk alatt, át tudják adni az utánuk következő generációknak. A szakmai tudás nagy kincs, az átadása pedig kötelesség. Azt szoktam mondani, hogy a kezdőkből is nyugdíjasok lesznek, az pedig egy nagyon jó dolog, amikor már pályakezdőként tudja, kik várnak rá nyugdíjas éveit során, biztos lehet benne, hogy nem fog egyedül maradni.

Mivel a katonanemzedéki találkozóknak jubileuma lesz, szeretnénk ezt méltó módon megünnepelni. Kibővítjük a programot egy nemzetközi résszel, amelyre meghívjuk a BEOSZ-szal kapcsolatban álló hasonló, a környező országokban

működő egyesületek vezetőit, képviselőit. Szeretnénk komoly, közérdeklődésre számot tartó tartalommal megtölteni a fórumokat, szakmai megbeszéléseket.

Egy társadalmi szervezet munkáját mindig jelentősen befolyásolja, hogy milyen a kapcsolata a szakterület állami irányítóival, a BEOSZ esetében a Honvédelmi Minisztériummal. Milyenek a kezdeti benyomásai erről az együttműködésről?

A Honvédelmi Minisztérium a szövetség megalakulásától kezdve támogatja szervezetünket. Átnézve az elmúlt 25 év történetét, úgy látom, hogy a minisztérium mindenkor vezetője nagyon fontosnak tartotta és tartja a szövetség céljait és tevékenységét a nyugállományú katonák érdekképviselete, a katonai hagyományok ápolása, a szociálisan rászorultakról való gondoskodás terén. Szervezeti elemeivel minden segítséget megad ez irányú feladataink eredményes teljesítéséhez. Ugyanakkor azt is el kell mondani, hogy voltak időszakok, amikor ez a támogatás eléggé hullámzó volt. Gondoljunk csak a 2010–12 közötti időkre. Az elmúlt hónapokban több rendezvényen vettem részt a Honvédelmi Minisztériumban, és korrekt együttműködést, segítőkészséget, szimpátiát tapasztaltam.

Az elmúlt évek során többször is felvetődött a társ érdekvédő szervezetekkel kialakítandó viszony kérdése, és zajlottak

egyesítési kísérletek is a BEOSZ és a HOKOSZ között. Önnek mi az álláspontja a kérdésben?

Az a véleményem, hogy ami nem kívánatos, azt nem szabad erőltetni. Arra törekszünk, hogy a HOSZ-szal, a HODOSZ-szal, a HOKOSZ-szal és más társadalmi szervezetekkel a lehető legharmonikusabb együttműködést alakítsuk ki, egyeztessünk minden olyan fontos kérdésben, amelyet a tagságunk érdekében képviselnünk kell. Szeretnénk érzékenységet mutatni a társszervezetek problémái iránt és megosztani velük a nálunk jelentkező gondokat. Ha nem azzal foglalkozunk, hogy miként gyűrjük le egymást, sokkal eredményesebbek lehetünk a valódi problémák megoldása területén.

Van-e már az elnökségnek elgondolása a BEOSZ jövőbeni feladatait illetően?

Természetesen igen. A Szövetség Tanácsadó Testületével az ősz folyamán dolgozzuk ki a BEOSZ négy évre szóló stratégiai koncepcióját. Az összeállított elgondolást a tagszervezeteink részére megküldjük, hogy alkossanak róla véleményt, amelyeket az elnökségünk a tanácsadó testülettel karöltve összegez, és az így kialakított tervezetet a jövő évi küldöttgyűlés fogja megvitatni és jóváhagyni.

Köszönöm a beszélgetést!

GRÓF FERENC

ÚJ PARANCSNOK KINEVEZÉSE

Augusztus elsejétől Huszár János vezérőrnagy tölti be az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoki beosztását. A Székesfehérváron

megtartott kinevezési ünnepségen dr. Simicskó István honvédelmi miniszter kulcsfontosságúnak nevezte a tábornok új beosztását.

A honvédelmi tárca vezetője beszédében elmondta: Huszár János vezérőrnagy végigjárta a katonai ranglétrát és személyében rátermett parancsnoka lesz a katonai szervezetnek. Hozzátette: véleménye szerint a jó vezető két legfontosabb ismérve az, hogy tisztán tudja kitűzni az elérendő célokat, és ennek érdekében empatikus hozzáállással maga mögé tudja állítani az általa vezetett állományt.

HONVEDELEM.HU

Új közigazgatási államtitkár

Dr. Áder János köztársasági elnök szeptember 16-án, pénteken adta át a közigazgatási államtitkári kinevezési okmányt dr. Firicz Lászlónak, a Honvédelmi Minisztérium korábbi védelemgazdáságért felelős helyettes államtitkárának.

A Sándor-palotában megtartott ünnepségen részt vett dr. Simicskó István honvédelmi miniszter is.

FOTÓ: BRUZÁK NOÉMI (MTI)

A HONVÉDELEM ÉS A VÁROS SZOLGÁLATÁBAN

Nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából Székesfehérvár városa „Pro Civitate” díjjal tüntette ki dr. Görög István ny. ezredest, a pákozdi Katonai Emlékpark (KEMPP) ügyvezetőjét, a Honvédség és Társadalom Baráti Körök Országos Szövetségének alelnökét.

Az elismerés átadása előtt felolvasott méltatás szerint dr. Görög István nyugállományú ezredes igazi közösségi ember, aki több mint két évtizede szervezi a HTBK székesfehérvári szervezetének életét. Nevéhez kötődik az 1996-ban újtárra indított „Fehérvár köszönti katonáit” című rendezvénysorozat, amely immár tíz esztendeje a város egyik meghatározó programja. Tevékenysége eredményeként létrejött és folyamatosan bővül a Pákozdi Katonai Emlékpark. A KEMPP ügyvezetőjének dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere adta át az elismerést.

Díszpolgár

Naszvagy Vilmost, a Honvéd Egyesítés Férfikarának szölistáját, a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület karnagyát, a IV. kerület kulturális életéért végzett munkájáért a kerület díszpolgári címével tüntette ki az önkormányzat.

PINTÉR FERENC NY. EZREDES
FOTÓ: KISÉRI-NAGY FERENC

AZ ÉRDEKEGYEZTETÉS NYÁRI MENETRENDJE

Az érdekegyeztetés szempontjából a nyári időszak általában csendesebben telik, most mégis több ülésről is beszámolhatok. Részből a HÉF munkájáról, továbbá az ehhez szorosan kapcsolódó megbeszélésekről, melyek az elmúlt hetekben zajlottak.

A Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum június 13-án megtartott második negyedéves ülésén három témát tárgyaltak. A katonai életpályamodell II. és a III. pilléréről, a közalkalmazotti állomány bérhelyzetéről a honvédelmi pótlék bevezetését követően, valamint a HM és MH átszervezésével és a Honvéd Vezérkar átalakításával kapcsolatban hangzott el tájékoztatás. Az ülésen a munkáltatói oldal képviselőjében Vargha Tamás HM politikai államtitkár, miniszterhelyettes és a napirendi témák szakterületeinek vezetői voltak jelen. A munkavállalói oldalon a HOSZ és HODOSZ vezetői mellett a BEOSZ részéről Hazuga Károly ny. altábornagy elnök, Sztanó Zsuzsanna ny. őrnagy alelnök és Galló István ny. ezredes ügyvivő vettek részt a megbeszélésen. Napirend előtt a munkavállalói oldal részéről kérésként hangzott el, hogy a költségvetési számok és az adó jogszabályok változásának ismeretében a 2017. évi béren kívüli juttatások tárgyalásai mihamarabb kezdődjenek el. A kéréssel Vargha Tamás miniszterhelyettes egyetértett, és a tárgyalások megkezdésére tett ígéretet, majd megkezdődött a napirend szerinti munka.

A katonai életpályamodell II. pilléréről, a lakhatási támogatás rendszeréről írásos anyag, míg a kialakítandó III. pillérrel – az önhibájukon kívül kíváltak egzisztenciális biztonságának rendszere – szóbeli tájékoztatás történt. Ennek során elhangzott, hogy a tárcán belül folyik a kidolgozói munka és zajlanak a tárcaközi egyeztetések. A munkavállalói oldal részéről a

HOSZ elnöke elmondta, hogy a katonai állomány körében mindkét témakörben igen nagy a várakozás. A lakhatási támogatás kapcsán felmerült a lakáselidegenítések kérdése, különösen abban az összefüggésben, hogy ezen a területen évek óta nincs előrelépés. Sokan – már korábban előkészített ügyekben is – várakoznak a döntések megszületésére. A szolgáltatási rendszer kialakításával kapcsolatosan elhangzott, hogy a rendszernek olyan élethelyzetekre kell megoldást (ellátási formát) adni, amikor a katona önhibáján kívül válik alkalmatlanná a katonai szolgálatra. A kérdés további egyeztetésére a tárca részéről – rövid határidővel – szakértői megbeszélést javasoltak, melyet a munkavállalói oldal is fontosnak tartott. Az ülés második napirendjéhez a HODOSZ elnöke tett észrevételeket, melynek során részletesen felvázolta a közalkalmazotti állomány bérhelyzetét és rávilágított arra, hogy a bérrendezés hosszú távon elkerülhetetlen. Végezetül tájékoztatás hangzott el a Honvédelmi Minisztérium és háttérintézményeinek átszervezésével, valamint a Magyar Honvédség, illetőleg a Honvéd Vezérkar átalakításával kapcsolatban. Az elhangzottak után – tekintettel arra, hogy a változások a MN HKNYP szervezetét is érintik – a BEOSZ elnöke kérdezte meg, hogy az érdekvédelmi feladatokat

érintően várható-e hatásköri változás. A válaszadó elmondta, hogy ezen a területen változást nem terveznek, a folyamatoság fennmarad.

Néhány nappal a HÉF ülést követően megkezdődött a kidolgozói munka egyeztetése az életpályamodell III. pillérével kapcsolatosan. A HM Humánpolitikai Főosztály főosztályvezetője által vezetett megbeszélésen a BEOSZ részéről ez alkalommal Esküdt Lajos ny. ezredes, elnökhelyettes vett részt. Az érdekképviselői szervek képviselői arról kaptak vázlatos tájékoztatást, melyek azok a pontok, amelyek mentén a kidolgozói munka elindult. A katonai életpályamodell a jelenlegi aktív állományt érinti, ezért az előkészítő munka során főleg a HOSZ munkája a mérvadó, azonban a BEOSZ-ban többen is vannak korábban ezen a szakterületen dolgozó szakemberek, ezért támogatásunkkal és aktív közreműködéssel tudjuk a munkát segíteni.

Időközben sajnos szomorú aktualitása is lett további kérdések felvetésének, mivel a Hortobágyon történt tűzszerzés-balesetben a négy elhunyt hősi halott katona mellett bizony volt súlyosan sérült katona is. A felgyógyulása után kérdéses a további szolgálat lehetősége vagy a megélhetést biztosító ellátás. A baleseti, illetve a rokkantsági ellátás megítéléséről szerint a jelenlegi rendszerben csak részben megoldás, és a Hjt. szabálya főleg a kártérítés rendszerében tud támogatást nyújtani. A kártérítés ellátásként (járadék) történő megítélése hosszú távon mindkét fél számára folyamatos tárgyalási (megújítási) kényszerrel jelent, ami az adott helyzetet tekintve nem nevezhető kedvező megoldásnak. Hasonló a helyzet a hozzátartozói ellátások vonatkozásában is, éppen ezért nekem ma is az a véleményem, hogy nem tartom elegendőnek a 2011 után kialakult és csak a polgári szabályokra épülő ellátási rendszert. Amikor az ellátások hiányára gondolok, most csak a legaktuálisabb kérdéssről beszéltem, és nem ejtettem szót azokról, akik nem baleset során, de

a szolgálat alatt, annak jellemzői következtében válnak alkalmatlanná, vagy átszervezések következtében kerülnek választási kényszerhelyzetbe. Éppen ezért nagy fontosságú és komoly felelősséget is magába foglaló kérdésnek tartom az életpályamodell ezen pillérének a kidolgozó munkáját.

Továbbá az eseményekben, ugyancsak július hónapban történt az a szakmai egyeztetés, melyet a HÉF-ülésen kezdeményezett a munkavállalói oldal a 2017. évi béren kívüli juttatások kérdésében. A HM Védelemgazdasági

Hivatal vezető szakembereivel folytatott megbeszélésen az érdekképviselői szervezetek vezetői ismertették a béren kívüli juttatásokra vonatkozó javaslatukat, melyek szerint kéri, hogy a korábbiakhoz hasonló mértékű juttatásokra legyen lehetőség. A HM VGH főigazgatója megerősítette, hogy a béren kívüli juttatás rendszerének megújítása során az elsődleges cél továbbra is az, hogy a lehető legjobban igazodjon a katonák és a civil alkalmazottak igényeihez. Ebben a témában a munka az őszi időszakban további szakmai egyeztetésekkel folytatódik.

Végezetül a szervezeti kérdésekhez egy gondolat. Talán mire ez az írás megjelenik, már a szervezeti változások kérdéseiben is történik előrelépés, és már tudhatjuk, hogyan alakultak azok a MH HKNYP-t érintő szervezeti kérdések, melyek igen érzékenyen érintik a közel 30 ezer gondoskodási körbe tartozó nyugállományú katonát és hozzátartozóikat, akik az érdekvédelmi irodákon keresztül tudnak közvetlen élő kapcsolatot tartani.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ORGY.

FOLYAMATOS ÜZEM

Az elnökség még a májusi alakuló ülésén döntött arról, hogy a négyéves ciklus kezdeti időszakában a feladatok áttekintése és a közös munka kialakítása érdekében legalább havonta tartanak megbeszéléseket. Bár a nyári időszak sokak számára programokkal zsúfolt heteket, más irányú kötelező elfoglaltságot vagy a családdal töltött kikapcsolódás idejét jelentette, a rendszeres ülések időszaka nem állt meg, és a májusi ülést követően június 14-én és július 26-án is teljes elnökségi ülést tartottunk.

Mindkét ülés alkalmával először Hazuga Károly ny. altábornagy, elnök beszámolója hangzott el az előző időszak eseményeiről, majd tájékoztatást kaptak az elnökség tagjai a Szövetség gazdasági helyzetéről, melyet Vörös Lászlóné ny. ezredes, alelnök terjesztett elő. Az elnökség mindkét ülésén foglalkozott támogatások megvitatásával, és bár a kérelmek beadási időszaka régen lejárt, s az elnökség a következetesség elve mellett voksolt, mégis minden alkalommal vetődtek fel olyan ügyek, melyek újbóli tárgyalást igényeltek. Ugyancsak mindkét alkalommal foglalkozott az elnökség a munka- és rendezvényterv összeállításával. Már az első alkalommal is tárgyalta a XXV. Jubileumi Katonanemzedéki Talál-

kozó előkészítésének kérdését, aminek előterjesztője Esküdt Lajos ny. ezredes elnökhelyettes volt. Az elnökség tagjai a Felügyelő Bizottság elnökétől, illetve a Tanácsadó Testület titkárától kaptak tájékoztatást a május, illetve június hónapban megtartott alakuló ülésekről és a munka megkezdéséről.

A június 14-ei ülés alkalmával az elnök részletes tájékoztatást adott az előző napon megtartott HÉF-ülésen elhangzottakról. Az elnökségi ülés egyik kiemelt napirendje volt a munkabizottságok és munkacsoportok összetételéről, valamint az ügyvivők és a Tanácsadó Testület tagjainak felkéréséről történő döntés, mivel ez a későbbi munkára is komoly kihatással van. Azóta a javasolt személyek többsége az elnökség felkérésére pozitív választ adott, és részben már be is kapcsolódtak a munkába. Az ülés meghívott vendége Szabó József ezredes, a HVK Személyügyi Csoportfőnökség Humánszolgálati Osztály osztályvezetője volt, aki bizakodását fejezte ki, hogy a jó kapcsolatok kialakításával a közös munka továbbra is eredményes lesz. Az elhangzott előadása során részletes tájékoztatást adott a tárca érdekvédelmi tevékenységéről, és biztatta az elnökség tagjait, hogy a témában felvetődő kérdé-

seikkel, gondjaikkal keressék az osztály szakembereit, akik szívesen állnak rendelkezésre.

A július 26-án lezajlott ülés napirendje is igen fontos témákat érintettek. Ez alkalommal a bajtársi együttérzés kifejezéséül az elnökség tagjai kegyelettel emlékeztek meg a július 1-jén a hortobágyi tűzseréssz balesetben elhunyt hősi halott katonákról, majd áttértek a napirendi kérdések tárgyalására. Az előzetes véleményezéseket követően ezúttal már véglegesítettük és elfogadtuk az SZMSZ-t, illetve a BEOSZ Elnökségének az év végéig szóló munkatervét. A pénzügyi témák közül kiemelkedett a tagszövetségekhez tartozó szervezetek támogatási kérelmeinek elbírálása, valamint a jubileumi évfordulókat ünneplő tagegyesületek támogatási rendszerének megújításával kapcsolatos javaslatok megvitatása. Ez utóbbi kérdést az tette indokolttá – mint az a BEOSZ áprilisi küldöttgyűlésén is elhangzott –, hogy az évek óta azonos mértékű tagdíjbefizetések mellett, a jubileumi támogatás címen kifizetett kiadások összege folyamatosan növekszik. A támogatási rendszer megújítására öt pénzügyileg kidolgozott változatot terjesztettek elő. Az elnökség tagjai a vita során valamennyi változathoz tudtak érveket és ellenérveket felsorakoztatni, végül az egységes összegű támogatás mellett döntöttek. A döntés értelmében 2017. január 1-től, a BEOSZ tagegyesületei és szervezetei a 10 éves jubileumi évtől kezdődően, minden ötödik jubileumi évben egységesen 30 ezer Ft pénzügyi támogatást, és legalább BEOSZ-szintű erkölcsi elismerést kapnak.

A júliusi ülésen döntöttek arról is, hogy legközelebb szeptember hónapban találkoznak, amikor is a tervek szerint az aktuális feladatok mellett, a tagszövetségek helyzetének elemzése és a BEOSZ más civil szervezetekkel meglévő kapcsolatainak áttekintése kerülhet napirendre.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ORGY.

ÜLÉSEZETT AZ IDŐSÜGYI MUNKACSOPORT

Az Idősügyi Munkacsoport (korábban Idősügyi Tanács) elnöke Vargha Tamás államtitkár, miniszterhelyettes, titkára Szabó József ezredes, a HVK Személyzeti Csoportfőnökség osztályvezetője, tagjai a BEOSZ, HOKOSZ, HODOSZ és a HOSZ által delegált két-két fő. A munkacsoport általában negyedévente ülésezik, napirendjén a gondoskodási körbe tartozókat érintő legfontosabb kérdések szerepelnek, melyekre az érintett szervezetek tesznek javaslatot.

Az ülésen a BEOSZ kezdeményezésére is, a Honvédkórház betegellátási rendszere volt napirenden. Az ülésen az államtitkárt Lázár-Takács Katalin, a HM Társadalmi Kapcsolatok Hivatal főigazgatója képviselte. A napirend előadói az MH Egészségügyi Központ (a továbbiakban: MH EK) részéről dr. Muzsai Ildikó orvos ezredes, az Egészségügyi Szervezési Intézet igazgatója és Nikliné Gáldonyi Edina, az MH EK gazdasági igazgatója voltak, akik megválasztották az írásban feltett kérdéseket, majd általános ismertetőt adtak a kórház tevékenységéről.

A Rehabilitációs Intézetekben fizetendő emelt szintű szolgáltatás díjának (napi 1500 Ft) jogszabályi alapja volt az első kérdés, mert sok helyről jelezték egyet nem értésüket a díj fizetésével kapcsolatban, és sokan megkérdőjelezték ennek jogszerűségét. A gazdasági igazgató asszony válaszát pontosan próbálom visszaidézni: „a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 23/A-25. §-ában határozták meg a kiegészítő térítési díjak szabályait. E mellett az egészségügyi szolgáltatások nyújtásához szükséges szakmai minimumfeltételekről szóló 60/2003. ESZCSM rendelet előírásai az irányadók.

A Rehabilitációs Intézetekben az 1500 Ft-os emelt szolgáltatási díjat a fenntartó Honvédelmi Minisztérium kifejezett kérésére vezették be. Az egészségügyre fordítható források 2009 óta nem emelkedtek, azonban az áremelkedések hatásait megérzik. Ezért fontos, hogy az intézmény saját bevételeinek növelésével javítsák az ellátási körülmények és szolgáltatások színvonalát.

A Rehabilitációs Intézetekben nyújtott emelt szintű ellátás más egészségügyi in-

tézmények alapszintű ellátásához képest magába foglalja az alábbiakat:

Elhelyezés egyedi berendezésű, komfortos, tv-készülékkel és kábeltelevíziós szolgáltatással, telefonkészülékkel, valamint hűtőszekrényvel ellátott 1 vagy 2 ágyas fürdőszobás (kórteremben); korlátlan internet-hozzáférés (WIFI); kezelőlepedő; parkolás az intézet területén (feltételekhez kötött őrzött parkoló), ezenfelül Hévízen külön térítési díj ellenében, külön étkezés is lehetséges.

Az egészségügyi ellátás megkezdése előtt a HM IJKF-en keresztül a honvédelmi minisztertől (a szociális helyzetre való tekintettel) kérelmezhető az emelt szolgáltatási díj elengedése, ill. mérséklése. A méltányosság gyakorlásának jogkörét a HM közigazgatási államtitkárhoz delegálták.” A válasz szakszerű és egyértelmű volt, mégis nagy vitát váltott ki, de a döntést tudomásul vettük, azzal, hogy legalább a legrászorultabbak kérelmezhetik a térítésmentességet.

Dr. Raffay Bálint, a HM Jogi Igazgatási Főosztály főosztályvezető-helyettese jelezte, hogy a térítésmentességről szóló döntést a Honvédelmi Közlönyben még nem hirdették ki. Elmondta, hogy a térítési díj ellenében igénybe vehető egyes egészségügyi szolgáltatások térítési díjáról szóló 284/1997. Korm. rendelet szabályozza azt, hogy az egészségügyi szolgáltató és fenntartója milyen feltételekkel kérheti a kiegészítő térítési díjat.

Szinte minden fórumon, találkozókon, baráti beszélgetések során felmerül a kérdés: Mitől Honvédkórház a Honvédkórház? Hosszadalmas a sürgősségi ellátás, az ambuláns kezelésekre a várakozási időt nem lehet kivárni. Sokszor az előjegyzésen kapott időpontokat sem tartják be. Az igazgató asszony válaszát is töreksem pontosan visszaadni, elmondta: „az egyes központosított egészségügyi szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybevételéről, valamint a külön meghatározott személyek tekintetében fennálló egészségügyi ellátás rendjéről szóló 175/2007. Korm. rendelet megalkotásakor az összes elődintézmény teljes igényjogosult körét figyelembe kellett venni. Ezért vannak az anomáliák. A MÁV kórháznak tág volt az igényjogosult kör. A

többiek egyébként sajnos a mai napig úgy érzik, hogy elvették tőlük a kórházukat.” A sürgősségi betegellátás kérdésére elmondta, „a sürgősségi ellátást a szakma szabályai szerint kell végezni, először a legsúlyosabb beteget kell ellátni. A Sürgősségi Betegellátó Centrumba átlagosan 150-180 fő érkezik naponta, és valóban elképzelhető 8-10 órás várakozás, mert a betegek 60%-ának nem ide, hanem a háziorvoshoz kellene mennie. Próbálják a szolgálatban lévő aktív állományúakat az osztályozási kategóriájukban előrevenni, de nem léphetik át az osztályozási kategóriát, a szakma szabályait.”

E témában is nagy vita bontakozott ki, aminek során elhangzott, hogy a katonák is elmondhatják, elvették a kórházukat, mert évekig nem volt illetményemelés, mert kellett a pénz a kórház-rekonstrukcióra. Kifogásolták, hogy például a MÁV-nál a nyugdíjpénztári tagok is igényjogosultak lettek, általában könnyebb az igényjogsultság igazolása részükről. A felszólalók a legnagyobb problémának a közel másfél milliós igényjogosult kör tartották, ugyanakkor kimaradtak a nyugállományú katonák nagykorú gyermekei. Felvetődött a vonatkozó Korm. rendelet felülvizsgálatának szükségessége is.

Kérdés volt, hogy mennyi a kórház adósságállománya: a válasz az volt, hogy 2015 decemberében 2 milliárd, 2016 áprilisában 3,2 milliárd forint volt. (Kérdésként tettem fel, hogy a BM és a MÁV hozzájárul-e a kórház adósságállománya csökkentéséhez, de erre nem kaptam, nem is vártam választ.)

Az ellátásra szorulóknak talán legfontosabb témája a várólista volt. E téren az osztályokat részletesen elemezve csökkenő tendenciáról számoltak be. Köszönhetően a EMMI miniszteri programnak, az OEP által engedélyezett megnövelt keretnek, továbbá, hogy bejelentkezett a kórház a várólista-csökkentő programba, amely keret teljesítése befejezés előtt áll.

Az ellátás fontos területe az orvosok és szakdolgozók helyzete. Tételeken ismergették szakterületenként a belépők-kilépők számát: 61 orvos, 178 szakdolgozó lépett ki, ezzel szemben 98 orvos és 257 szakdolgozó érkezett. Úgy értékelték, hogy a munkavállalók szeretnek a kórházban dolgozni.

Az ülésen sok más kérdés és válasz is elhangzott, pl. a bérezésről, a fiatalok beilleszkedéséről, a nyugdíjban lévő orvosok foglalkoztatásáról.

GALLÓ ISTVÁN NY. EZREDES
ÉRDEKVÉDELMI ÜGYVIVŐ

ÚJ ALAPOKON AZ ÖNKÉNTES TARTALÉKOS RENDSZER

Újjászervezik a Magyar Honvédség tartalékos rendszerét és új alapokra helyezik a kiképzést – mondta el dr. Simicskó István honvédelmi miniszter Szentendrén, az MH Altiszti Akadémián tartott sajtótájékoztatón. A szentendrei laktanyában egy új, „képezd a kiképzőt” jellegű módszertani foglalkozássorozat kezdődött, amelynek célja, hogy a jövő önkéntes tartalékosainak leendő kiképzői felkészülhessenek és megfeleljenek a megújuló rendszer követelményeinek. „A célunk az, hogy területi elven – a területi védelmet visszaemelve a biztonsági gondolkodásunkba – újjászervezzük a Magyar Honvédség tartalékos rendszerét” – mondta dr. Simicskó István. Hozzátette: „Azt szeretnénk, hogy mind a 197 járásban legyenek tartalékos alegységek, amelyek, ha bármilyen baj történik, hadra foghatóak és segítik a rendőrség, valamint a hivatásos és a szerződéses állomány munkáját.”

A honvédelmi miniszter úgy fogalmazott, hogy ez nemcsak katonaszakmai feladat. „A haza védelme nemzeti ügy. Ezért lehetővé kell tenni, hogy ha valaki önkéntes alapon kíván csatlakozni a haza védelmének nemes ügyéhez, akkor azt megtehesse” – mondta.

Dr. Simicskó István azt is hangsúlyozta, hogy a Magyar Honvédségben fontos az átjárhatóság, így az önkéntes tartalékosok számára elérhetővé válik, hogy szerződéses vagy hivatásos állományban folytathassák a haza szolgálatát. Arra számítanak, hogy a megújuló tartalékos rendszerrel formálhatóvá válik a közgondolkodás, és a fiatalok körében megerősödik a haza iránti szeretet. Az MH Altiszti Akadémián megrendezett módszertani kiképzést követően a megalkuló kiképzőszázadok leendő kiképzői összesen tíz megyében – a Magyar Honvédség helyőrségeiben – kezdik meg a munkát. Ők foglalkoznak majd az újonnan bevonuló önkéntes tartalékosokkal.

honvedelem.hu

FOTÓ: DÉVÉNYI VERONIKA

AZ ÉSZAK-ALFÖLDI RÉGIÓ MÚLTJA ÉS JELENE

Szövetségünk felfelé ívelő életében egy fontos állomás volt a régiók létrehozása, megalakítása. Ma már a Szövetségben működő régióknak is van történetük. Kialakultak azok a munkaformák, egyéni sajátosságok, amelyeket kezdetben s akár ma is befolyásolnak a korábbi diszlokációk, a gyarapodó tagszervezetek és azok vezetői.

Régióinkban négy, úgynevezett nyugállományú klub volt az alapító, s az idők folyamán, a szövetség tagépítő munkája eredményeképpen, kilenc tagszervezet mondhatta magát a Szövetség tagjának. Megállapíthatjuk, hogy többen voltak a belépők, mint az alapítók. Szervezeteink és tagjaink fogyása úgy tűnik, megállíthatatlan. Néhány éve, előregedés folytán megszűnt a Tahy Béla Veteránrepülő Egyesület úgy, hogy hagyott maga után pótolhatatlan értékeket. Emléküket őrzi a nyíregyházi temetőben az impozáns Szabolcsi Repülő Emlékműve, s munkásságuk eredményeként is ismert Szabolcs repülő- és űrhajós múltja.

A rendszerváltás utáni új civil szervezetek közül a nyíregyházi Nyíri Honvéd-, Szabolcsi Műszaki Hagyományőrző Bajtársi, Vajányi Lajos Bajtársi, Tahy Béla Veteránrepülő Egyesületek és a Nyírbátori Határőrök Nyugdíjasai Klubja új színeket hoztak a ma már 45 éves múlttal és nagy hagyományokkal rendelkező szervezetek alkotta régióba. A régiek és újak, a katonák, határőrök, vasutasok, a légvédelmieket, repülőter-kiszolgálók és lövészek között a közös nevezőt, a hagyományteremtőt a sportban találtuk meg. Ezt a Szövetség vezetése sohasem tolerálta kellően. Néhány helyzeti előnyben lévő régió tiszteletreméltó rendezvényei mellett itt mindig meg kellett küzdeni a bajtársi együttlétet eredményező hajdúhadházi lövészetek, a nyírbátori bólingversenyek, a miskolci borversenyek és a nyíregyházi tekeversenyek támogatásáért, elismeréséért.

Csak tíz évre is visszatekintve egyharmaddal csökkent az egyéni tagjaink száma. Elhalálozott tagtársaink jól működő közösségekből távoztak az égi hadszíntérre, s visszamaradt családtagjaikat is a közösségek szeretete segítette át a nehézségeken. Tagépítő munkánk a Szövetségben ellaposodott. Régióinkban

az új szintet hozó egyesületek is ma már 10, 15, 20 éves évfordulóikat ünneplik, s gyarapodnak a helyi közösségek által adományozott elismerő zászlók. Legutóbb a nyírbátori határőrök részesültek a város elismerésében.

Tagszervezeteink és Szövetségünk életét is színesítik, teszik tartalmasabbá nemzetközi kapcsolataink. Négy szervezetünk ápol formális kapcsolatot szlovák és román partnerszervezetekkel. A közös sport-, kulturális rendezvényeken túl a kirándulások dominálnak. Azonban vannak értékmegőrző, -gyarapító, az európai értékeket erősítő események is. Hadisírok feltárása, felújítása, emlékező ünnepek (Kazincbarcika), emléktáblák állítása Szlovákiában, Romániában, közreműködés és anyagi segítség nyújtása II. Rákóczi Ferenc Borsiban található szülőházának felújításához, vagy a beregszászi II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola épületének helyreállításához (Nyíri Honvéd Egyesület).

Hagyományápoló munkánk, szervezetekre szabottan, sokszínű. Gyarapodó emlékjelek örökölték át az utókorra a megszűnt katonai és határőr szervezetek, laktanyák emlékét szerte a régióban. Adományoztunk Kossuth Lajos-szobrot a debreceni Bocskai dandárnak, és állítottunk impozáns emlékművet Pákozdon a Nyíri Honvédeknek. Az emlékjelállítók közül a Nyíri Honvéd Egyesület külföldön és idehaza állított 12 emléktábláját, emlékműve, szobra érdemel elismerést.

Itt működik a Szövetség legrégebbi énekara, a Nyíregyházi Honvéd Népdalkör, s itt alakult a legfiatalabb is a nyírbátori határőrök révén.

Volt összekötő kapocs közöttünk a bodrogkeresztúri konferencia, amelyen emlékeztünk az 1848-49-es hősökre s

megcsodáltuk mezőkövesdi matyóruhába öltözött bajtársaink előadását. Dicséretes a Nyíri Honvéd Egyesület 10 megyei-városi szintű konferenciája és könyvkiadása. Születtek egyesületi történeti kiadványok, ismert a nagy múltú népdalkör története és jelene. Folyamatos a névadók és egy világ igaza, Reviczky Imre emlékének ápolása.

Szövetségünkben is egyedülálló a Szabolcsi Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület és a FETIVIZIG közötti együttműködés, amely az árvízi védekezésre épül, s amelyben hasznosítható a bajtársaink fejében még meglévő műszaki tudás. Az együttműködés tiszteletbeli fővédnöke dr. Végh Ferenc bajtársunk.

A mai napig él Szövetségünk emlékeztében a nyíregyházi ultiverseny emléke. Él az emlékünken a néhány szövetségi budapesti löverseny emléke is. Emlékezünk a nyugállományúak és özvegyek fórumaira, ahol elmondhattuk és meghallgatásra találtak mindennapi gondjaink és örömeink. Nem foglalkoztunk régióinkban sem a járadékosok problémáival, az iskolák felé irányuló honvédelmi nevelőmunka nehézségeivel.

Úgy gondoljuk, hogy a Szövetség a fogyatkozás ellenére úgy tud megújulni, ha a most megválasztott elnökség a meglévő forrásokat célirányosabban, hatékonyabban használja fel. Vannak szövetségünk múltjában olyan értékek, amelyeknek elővétele nem kerül pénzbe. Van itt olyan szellemi kapacitás, amelynek megmozgatása csak elhatározás és szándék kérdése.

Változik köröttünk a világ, a honvédelmi környezet, a társadalom egésze. Mi tettük dolgunkat a szervezetek szintjén. Nehezültek lehetőségeink a régiók szintjén. Ne hagyjuk, és nem hagyjuk, hogy elmenjen a világ mellettünk. Még nem vagyunk leírandó szervezet. Van még bennünk kreativitás, él bennünk a jobbra való törekvés, a felelősség érzése az ifjabb generációk sorsa iránt. Az Észak-alföldi Régió több mint félezer tagja teszi a dolgát. Részt vesz a programokban, s mindig vannak ötleteik a megmaradásra és megújulásra egyaránt. Ezekre garancia a megválasztott vezetők önzetlen munkálkodása, tenni akarása.

TÓTH SÁNDOR NY. EZREDES, RÉGIÓVEZETŐ

GÜSSINGI ÜNNEP

A güssingi (Németújvár) 19. JgB. (vadászszászlóalj) parancsnoka, Thomas Erkingер ezredes meghívásának eleget téve érkezünk meg a Montecuccoli laktanyába. Érdemes megjegyezni, hogy ez Európa egyik legmodernebb laktanyája, ahol a katonák részére már majdnem szállodai elhelyezést biztosítanak. Mint minden évben, most is nyílt napon vehettünk részt, melyen megemlékeztek az alakulat csapatszázlódományozása 10. évfordulójáról is. A rendezvényen megjelentek Burgenland katonai és politikai vezetői, a védelmi minisztérium és a társ fegyveres testületek képviselői. Ott voltak a BEOSZ-szal együttműködő ÖKB és a békefenntartók tartományi elnökei is. Nagyon jólesett, amikor a parancsnok magyarul üdvözölt bennünket.

Megtekinthettük a kiállított technikai eszközöket, a kezelőszemélyzet bemutatta a harceszközök tűzkészé tételét is. A normaidejük tiszteletre méltóan rövid volt. A fiatalokat főleg az akadálypálya érdekelte.

A parancsnoknak megköszöntük a meghívást, és ígéretet tettünk arra, hogy a kapcsolatot továbbra is ápolni fogjuk.

LÁSZLÓ ATTILA, A SZERZŐ FELVÉTELE

TERROR UTÁN A FRANCIA RIVIÉRÁN

A családom még májusban eldöntötte, hogy idén a francia riviérán töltjük a közös nyaralásunkat. Akkor még nem gondoltuk, hogy beárnyékolja a pihenésünket a július 14-i terrortámadás. Nagyon gyászos hangulatban teltek a merénylet utáni napok, de fel sem mérült, hogy visszamondjuk a lefoglalt nizzai szállást. Abból indultunk ki, hogy nem élhetünk rettegésben, az élet nem áll meg, a nap másnap is felkel. Nem szabad félnünk, mert az a terroristának kedvez, egyébként is a terror a világ bármely pontján lecsaphat. Így aztán egy héttel a szomorú nap után repülőre ültünk és

Nizzában landoltunk. A megérkezés után kíváncsian néztünk szét a városban és a tengerparti sétányon, ahol nem sokkal előtte még tekebábuként dőltek el az emberek, akik a 2,5 tonnás teherautó útjába kerültek. Elképzeltem, hogy a lábunk előtt nemrégén még halottak hevertek a földön.

A sétányt már feltakarították, a forgalom a megszokott napi ütemben haladt akadálytalanul. Ami még mementóként látható volt a sétány tengerparti oldalán, a virágcsokrok és különböző gyermekjátékok, nemzeti zászlók, francia és angol nyelvű kiírások jelezték, hogy itt nemrég

tragédia történt. Még két héttel később is lehetett látni friss virágokat a kialakított emlékhelyeken, ahol leróhatták tiszteletüket a nizzai vérengzésben elhunyt 84 áldozat emléke előtt.

De az élet megy tovább. Az emberek visszatértek, a strandok megteltek, a nyaralók nem látszott félelem. A népszerű üdülővárosban nem annyira a kétségbeesés, mint inkább a harag töltötte be a hangulatot. A harag és szomorúság, hogy ilyen előfordulhatott, hogy ártatlan ünneplő emberek, felnőttek és gyermekek estek áldozatul egy fanatikus elmebeteg embernek. Ésszel nem lehet felfogni egy olyan ember tettét, aki a szórakozó tömegbe hajít bele teherautóval, hogy minél több embert ránts on magával a halálba. A kivédéséhez nincs sok eszköz, hogy ez a gyáva tett ne ismétlődjön meg a jövőben.

A családom szerencsés volt, mert gondtalanul nyaralhattunk és élvezhettük a francia tengerpart azúrkéken tündöklő hullámain. A part zöldellő pálmáit, vagy a különböző színű virágos leandereket. Részünkről jó döntés volt az út vállalása, mert egy életre szóló élményben részesültünk.

Végül elmondhatjuk, hogy minden borzalmas esemény ellenére mennyire szerencsések vagyunk Magyarországon, hogy biztonságban élhetünk Nizza és a hasonló terror események vérző sebei ellenére.

SOÓS TAMÁS NY. ALEZREDES
FOTÓ: A SZERZŐ FELVÉTELE

VENDÉGEK CSEHORSZÁGBÓL

Pontosan egy évre rá – amikor nálunk járt az Olomouci (Olmützi) Egyesület delegációja –, idén ismét megtisztelte egyesületünket látogatásával a cseh bajtársi/baráti egyesület, most a kilencfős elnökség, Krusina Vladimír ny. ezredes elnök vezetésével. Sajnos csak három napra jöttek, így igen sűrű programmal szolgáltunk nekik. A találkozás első helyszíne a fogadó ebéd volt a Stefánia Palota különtermében, amit részvételével megtisztelt és köszöntötte a vendégeket a BEOSZ elnöke, Hazuga Károly ny. altábornagy is.

A vendégek ezt követően ellátogattak egyesületünk irodájába, ahol egy kávé mellett az együttműködés tapasztalatait, az ez évi és távlati feladatokat beszélték meg elnökségünkkel. A tanácskozást követően Szekeres István egyesületi elnök, valamint Galló István, Pintér Ferenc elnökhelyettesek és Hoffmann Ernő elnökségi tag kalauzolásával Parlament-látogatásra mentek. A délután folyamán – a vendégek nagy tetszésére – egy kényelmes séta volt a néhai Nyulak szigetén, a mai Mar-

gitszigeten, ahol meghallgatták a zenélő szökőkút vizes-zenés összhangzatú produkcióját is.

A második napot a vendégeink a helybéli Péter László és Fenyvesi Péter ny. ezredek kalauzolásával, továbbá a

Balassi Egyesület elnökségi tagjai kísérelésével Szentendrén töltötték. Első emlényként, és a katonák számára igen sok tapasztalatot biztosítva házigazdánk, Holp György ezredes, parancsnokhelyettes vezetésével az MH Altiszti Akadémia életével, s az intézet múltját bemutató muzeális emlékekkel ismerkedtek. Sajnos a vihar elmosta a városnéző programot, így az ebéd után – Erdős László, önkormányzati képviselő tagunk közreműködésével – a XIII. kerületi, Gidófalvy Lakótelep Lakóközösségi Nap rendezvényébe nyert betekintést a vendégsereg és kísérete.

A csoport harmadik napi programja a budai várba vezetett, ahonnan először a vendégeink megtekinthették a pesti és a budai panorámát, majd a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum első világháborút bemutató kiállítótermeivel, emléktárgyaival ismerkedhettek. A nap szép és szintén tartalmas része volt az idegenve-

zetővel a várbeli séta, ahol a vendégeink megismerkedhettek a vár történelmi és mai nevezetességeivel, szépségeivel. A kiállítás, valamint a vár bemutatásáért köszönet a Múzeumi Titkárság és a Múzeumpedagógia Osztály munkatársainak. Ez a nap és a cseh vendégeink programja is ebéddel, a Stefánia Klub különtermében ért véget, aminek különös színfoltja volt a jelképes, de annál megítéltebb és kölcsönös baráti ajándékozás. Az ismételt találkozás reményében búcsúztunk el egymástól.

VAMOSI JÁNOS

„Minden elmúlik, mint az álom,
Elröpül, mint a vándormadár,
Csak az emlék marad meg a szívben,
Halványan, mint a holdsugár”
(Friedrich Schiller)

MEGEMLEKEZÉS KATONAHŐSEINKRŐL

A Tatai Honvéd Bajtársi Klub tagsága a Kocsi úti temetőben, az I. világháborús parcellánál emlékezett meg azokról a katonákról, bajtársakról, akik a háborúk során katonai esküjük szellemében életük árán is végrehajtották feladataikat. A megemlékezésen részt vett az MH 25. Klapka György Lövészdandár állományának egy része, valamint az MH 9. Igazgatási és Érdekvédelmi Iroda képviselője. Nemzeti színű szalagot kötöttünk az I. világháborúban elesettek sírkeresztjeire, az Afganisztánban hősi halált halt Kolozsvári György hadnagy síremlékeire, valamint a temetőben nyugvó, nem a harcok során, békeidőszakban elhunyt egykori bajtársaink, munkatársaink síremlékeire is.

A megemlékezés narrátora Sárközi József ny. ezredes, a tatai Honvéd Bajtársi Klub elnöke volt. Katonahőseinkről Forgó Pál ny. alezredes, a Honvéd Bajtársi Klub titkára emlékezett meg. Megemlékeztünk az I. világháborúban részt vevő veszprémi 31. magyar királyi honvéd gyalogezred III. Tata-Tóvárosi zászlóaljának hősi halált halt katonáiról, immár egy évszázados távlatból.

Koszorút helyezett el a hősök tiszteletére az MH 25. Klapka György Lövészdandár képviselőjében Sipos Antal ezredes, megbízott dandárparancsnok, Farkas Róbert főtörzsszázlós, vezénylőszázlós, az MH 9. Igazgatási és Érdekvédelmi Iroda

képviselőjében Fojtik Ádám hadnagy, a Honvéd Bajtársi Klub nevében Lázár Ferenc és Forgó Pál nyugállományú alezredek.

A megemlékezés a Szózat és a Magyar Takarodó dallamaival ért véget.

A jelen lévő vendégek és a díszelgő alegység tagjai gyertyagyújtással is tisztelgettek hősi halált halt egykori bajtársuk és hős elődeik emléke előtt. Ezt követően a Honvéd Bajtársi Klub tagjai megkoszorúzták Tatán, a Hősök terén álló I. világháborús és a Váralja úton álló II. világháborús emlékművet.

FORGÓ PÁL

A SZERZŐ FELVÉTELE

100 ÉVES A SZÉKESFEHÉRVÁRI REPÜLÉS

Kerek 100 évvel ezelőtt, 1916-ban, hadügyminisztériumi rendelettel kezdődött el a repülés Székesfehérváron. 80 éve, 1936-ban Rotter Lajos repülőgép-tervező itt építette meg a világrekorder Nemere nevű vitorlázógépét. A városban alakult meg a 62. Önálló Ejtőernyős Zászlóalj. Az évfordulóról emlékezett meg Szabó József ny. alezredes. Szilády Dezső, az ünnepséget rendező Albatrosz Repülő Egyesület elnöke méltatta Rotter Lajos nemzetközi vitorlázó repülői tevékenységét, Vargha Tamás honvédelmi miniszterhelyettes, Cser-Palkovics Tamás polgármester és Szilády Dezső elnök leplezték le a tetséges mérnök emléktábláját. A megemlékezések ünnepélyes koszorúzással érték véget. A BEOSZ-t Vilner Péter ny. ezredes. alelnök képviselte, aki részt vett az ezt követő börgöndi rendezvényen is.

-TUDÓSÍTÓNK TÓL-

KATONAI TANINTÉZETEK ÉS KATONAI TANSZÉKEK A FORRADALOMBAN

Ahhoz, hogy a Magyar Néphadsereg tanintézeteinek – akadémiáknak, tiszti iskoláknak és az egyetemi tanszékeknek – a forradalom és szabadságharcban játszott szerepét értelmezni, értékelni tudjuk, ha csak vázlatosan is, de át kell tekinteni a tiszti- és tartalékos tisztképzés terén a forradalomig bekövetkezett szervezeti változásokat.

A második világháborút lezáró békeszerződés lehetővé tette, hogy Magyarország lépéseket tegyen egy maximum 70 ezer fős haderő megteremtése érdekében. Miután a Magyar Kommunista Párt az erőszakszervezetekben jelentős befolyásra tett szert, az 1945 előtti tisztikar – igazolási eljáráson átesett – tagjainak szolgálatba állításával párhuzamosan határozott lépéseket tett a párt számára megbízható katonai vezetői réteg megteremtése érdekében.

E folyamat fontosabb állomásai: 1947 második felében a Honvéd Hadbiztosi Akadémia, a Honvéd Kossuth Akadémia és a Honvéd Hadiakadémia, 1948 második felében a Honvéd „Petőfi” Nevelő Tiszti – később Politikai Tiszti – Iskola, a polgári egyetemeken tanuló tisztjelölteket befogadó Honvéd Kollégium, valamint 1949 és 1951 között 25 fegyvernemi tiszti iskola felállítása, és szaktanfolyam indítása. A hazai intézmények mellett 1949-től megkezdődött a tisztképzés a Szovjetunió katonai tanintézeteiben is.

Az 1956-ban is létező struktúra fontos előzménye, hogy 1950 nyarán a Budapesti Műszaki Egyetemen és az Állami Műszaki Főiskolán hadmérnöki tagozatot szerveztek. 1950 decemberében döntött a minisztertanács arról, hogy az ország egyetemein katonai tanszékeket kell felállítani, amelyeken a képzést 1951. február 2-án meg kellett kezdeni.

1953-ban a Honvéd Akadémia és a „Sztálin” Katonapolitikai Akadémia főiskolai státust kapott, és még ebben az évben megkezdődött a képzés a „II. Rákóczi Ferenc” Katonai Középiskolában is.

A forradalom és szabadságharc időszakában Budapesten négy egyetemen és főiskolán, illetve Miskolc, Sopron, Szeged, Debrecen, Pécs, Veszprém és Szolnok

felsőfokú tanintézeteiben a katonai tanszékeken – 200-210 katonatiszt bevonásával – képezték a jövő tartalékos tisztjeit.

A tisztképzés tömeges jellegét jól érzékelteti, hogy a beiskolázott növendékek száma 1949-től 1951-ig majdnem megduplázódott, 6439 főről 12 528 főre nőtt. A hadsereg létszámának csökkentésével párhuzamosan a növendékek száma 1955-ben már alig haladta meg a 3000 főt. Több átszervezést követően 1956 nyarán a 10 tiszti iskolán összesen 776 növendéket avattak tisztté.

Karhatalmi alkalmazásra vonatkozó tervekkel a katonai tanintézetek is rendelkeztek. A hadsereg erőinek – a BM fegyveres csapataival együttműködve – az „esetleges belső ellenséges megmozdulások likvidálásában” – a terv szerint – akkor kellett részt venni, ha a BM fegyveres csapatainak ereje a likvidáláshoz nem bizonyul elegendőnek.

A karhatalmi alkalmazásra tervezett erők meghatározó részét – 3290 főt – Budapesten a katonai tanintézetek adták.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a tiszti iskolákban a végzős növendékek avatását végrehajtották, a frissen avatott tisztek a szabadságukat töltötték, a szolgálati helyükre még nem vonultak be, és a forradalmat közvetlenül megelőző időszakban az akadémiákon is nagy szabadságolás volt.

A pártvezetés csak végszükség esetén kívánt – egyes pártvezetők szerint megbízhatatlan – hadseregre támaszkodni. A hadsereg személyi állománya, ismerve a társadalmat feszítő ellentmondásokat,

megismerve a SZKP XX. kongresszusa szellemében fogant társadalomátalakító célkitűzéseket, lelkes támogatójává vált a nép többségének követeléseit megfogalmazó mozgalmaknak. A XX. kongresszust követően a hadsereg egyes szerveinél, például az akadémiák társadalomtudományi tanszékein „élénk revizionista hangulat uralkodott el” – olvasható egy későbbi értékelésben.

Október 22-én Budapesten a katonai akadémiák, a tiszti iskolák küldöttei megjelentek az egyetemi gyűléseken, felvették a kapcsolatot az egyetemi ifjúság tüntetést szervező vezetőivel és elfogadták a pontokba szedett követeléseket.

Október 23-án délelőtt a Petőfi (Politikai tisztképző) Akadémián röpgyűlést tartottak és felhívással fordultak az egyetemi ifjúsághoz, amelyben a következők is olvashatók:

„Mi, a lángelkű szabadságharcosról, Petőfi Sándorról elnevezett katonapolitikai akadémia beosztott tisztjei és hallgatói egyetértünk a magyar egyetemi ifjúság jogos és igazságos követeléseivel, és azokat támogatjuk. A nép fia vagyunk, eskünkben is a népre esküdtünk. A néppel tűzön-vízen át harcolunk.”

Ezt a felhívást eljuttatták az egyetemekre, ahol a gyűléseken nagy lelkesedéssel felolvasták a határozatot. Ekkor született meg a jelszó: „Velünk van a hadsereg!” Ezzel egy időben a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián már hasonlóképpen követelték a párt és a hadsereg egyes vezetőinek a

leváltását, felvetették a szovjet csapatok itt-tartózkodásának a kérdését, és követelték az egyenruha megváltoztatását is.

„Kijelentjük, hogy egyek vagyunk a néppel, hogy dolgozó népünkre esküdtünk fel és népünk követelése szerint akarunk élni, s a jelenlegi helyzetben is a legteljesebb mértékben népünk oldalán állunk” – olvasható többek között a Zrínyi Akadémia nyílt gyűlésének határozatában. A két akadémia küldöttei táviratot küldtek a lengyel Katonai Akadémiának, melyben a Lengyelországban zajló változásokkal kapcsolatos együttérzésüket fejezték ki.

Október 23-án a „Kossuth” Tüzér Tiszti Iskolán a társadalomtudományi tanszék előadója a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségéhez eljuttatott beadványukban egyes politikai és katonai vezetők leváltását kérték. A 3. üteg DISZ szervezete összeállította a növendékek

követeléseit. A többi alegységhez eljuttatott röplapon többek között az iskola belső életének átalakítását, a szovjet egyenruha helyett „magyar” ruházatot és a Kossuth-címer elismerését követelték.

Szentendrén, a Híradó és Műszaki Tiszti Főiskolán a 3. éves növendékek követelték a belügyminiszter, Piros László leváltását, a Népköztársaság címerének megváltoztatását, valamint a tanintézetek életével kapcsolatos több probléma megoldását.

A II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskolán a növendékek egy része – többek között – az

elkövetett hibák nyílt feltárását, a szovjet csapatok kivonását, a szabadságharcos hagyományok megbecsülését követelte.

A hadsereg vezetői a tüntetésekkel kapcsolatos jelzéseket nem vették komolyan, az aggodalmaskodókat rémlátással vádolták, és 23-án délután olyan döntést hoztak, hogy a hadsereg, ha szervezeten nem is vesz részt a felvonuláson, egyénilig helyes, ha a katonák részt vesznek a tüntetésben, „segítenek a tömeg megnyugtatózásában”.

A „rákócizisták” III. és IV. évfolyama Mátyásföldről beutazott Budapestre, ahol jelen voltak a Sztálin-szobor ledöntésénél. A lelkes növendékeket csak az iskola parancsnoka tudta visszatartani attól, hogy a rádió ostromában részt vegyenek.

Még folyt a tüntetés, amikor a tanintézetek részére is elrendelték a harckészültséget. Miután a katonai vezetés a budapesti tiszti iskolák állományát kevésnek találta, a fővárosba rendelték Tatáról a „Dózsa” Tiszti Iskola növendékeinek egy részét is. A saját objektumaik őrzésére rendelt állomány kivételével a növendékek és hallgatók többségét kisebb-nagyobb csoportokban, alegységekben – teljesen szétaprózva – különböző objektumok őrzésére, vagy azok őrségének megerősítésére rendelték ki.

Az első órák tapasztalatai, a szervezetlenség, a kapkodás alapvetően hatott az iskolák állományára. A Zrínyi Akadémián október 24-én megfogalmazták gondjaikat, észrevételeiket. A tisztek azon túl, hogy elítélték a Rákosi-korszak önkényét, becsapottnak érezték magukat. Hol vannak a hadsereg vezetői? Miért nem nyilatkoznak, miért nem vezetnek, irányítanak? Mi a tulajdonképpeni helyzet, és ebben a helyzetben milyen álláspontot kell

a Néphadseregnek elfoglalnia? – sorolták a többségében megválaszolatlanul maradt kérdéseket.

A katonák – köztük a különböző akciók végrehajtására kirendelt hallgatók és növendékek – többségének passzív, kisebb részének támogató magatartása a felső vezetés részére egyértelművé tette: a Magyar Néphadsereggel szembeni bizalmatlansága megalapozott volt, és az általuk ellenforradalminak értékelt megmozdulás leverésében a belső karhatalom erőin túl elsősorban a szovjet hadsereg fegyvereire támaszkodhat.

A honvédség vezetői a kirendelt állomány részére semmiféle tájékoztatást, határozott utasítást nem adtak. „Hallgassa a rádiót, abból mindent megtud”... „cselekedjék a helyzettől függően és belátása szerint” – ismételtették az utasítást kérőknek. A rádióban elhangzott közlemények, utasítások, parancsok nemhogy könnyítettek, hanem tovább nehezítették a parancsnokok helyzetét.

Ennek ellenére a parancsnokok többsége megszervezte a tanintézetek és más objektumok védelmét, megerősítették az őrségeket, járőröket szerveztek, a fő útvonalak lezárására intézkedtek, felvették a kapcsolatot a közigazgatási, rendészeti és politikai vezető szervekkel.

Amellett, hogy a lakosság elleni harc szükségességét egyre több katona nem fogadta el, sértette az állomány önértékét

az is, hogy a változások megakadályozása érdekében szovjet csapatokat vetettek be. Erre utal többek között a Zrínyi Akadémia tiszti gyűlésének október 24-i javaslata is, amelyben ezzel összefüggésben a következők olvashatók: „Mentesítsék a szovjet csapatokat a további fegyveres beavatkozástól, szüntessék be jelen pillanatban a harcot hazánkban, szervezzék meg csapataik kivonását Budapestről 1956. november 2-ig...”

Több sikertelen kísérlet történt a tanintézetek növendékei és hallgatói, illetve a szovjet csapatok tevékenységének összehangolására, az együttes határozott fellépés biztosítására.

Így történt ez október 27-én is, amikor a Népligetben lévő egyik szovjet harcokcsialegység és a tüzértiszti iskolások egy százada a déli órákban a Kilián laktanya elleni támadásra, egyben a körút közelében elakadt három szovjet harckocsi kimentésére kapott parancsot.

Az iskola parancsnoka, Koltai Vilmos ezredes 50 növendéket rendelt ki azzal a feladattal, hogy a szovjet harckocsikra felfeküdve hajtsák végre a támadást. Az eligazításon a beosztott tisztek közül többen jelentették Koltai ezredesnek, hogy ez a növendékek biztos pusztulását jelenti. Koltai hajthatatlan volt, mereven ragaszkodott utasítása végrehajtásához.

A növendékek vonakodva, de végrehajtották a parancsot, felfeküdtek a harc-

kocsikra. Alig jutottak a Nagyváradi térig, amikor az Üllői út felől a felkelők tüzet nyitottak. A növendékek ekkor Babják főhadnagy utasítására leugráltak a harckocsikról és a parancs további végrehajtását megtagadták. A vállalkozás kudarcba fulladt, a növendékek visszamentek az iskolába.

A „Kossuth” Tüzér Tiszti Iskolán október 28-át követően megalakított Forradalmi Katonai Tanács azonnal intézkedett, és a kegyetlen parancsnokot, Koltai Vilmos ezredest leváltották, letartóztatták, majd az iskola területéről kiutasították.

Október 27-én Márton András ezredes – a Zrínyi Akadémia parancsnoka – minden tőle telhetőt elkövetett a Corvin közli csoportok elleni támadás megghiúsítása érdekében.

Az események október 28-ai politikai ártértékelése a Magyar Néphadseregben is újabb helyzetet teremtett. Az országban történt alapvető változások természetesen a katonai tanintézetekben és az egyetemi tanszékeken is éreztették hatásukat. Megalakultak a Forradalmi Katonai Tanácsok, amelyek hangsúlyozták a forradalom céljaival történő azonosulásukat.

A tanintézetek és egyetemi tanszékek állományai szűkebb és tágabb környezetükben aktívan bekapcsolódtak a nemzetőrség szervezésébe, közreműködtek a nemzetőrök ellátási feltételeinek kialakításában, a nemzetőrség felszerelésében, felfegyverzésében és kiképzésében.

Az 1956. november 4-ét követő újabb szovjet támadás során a tiszti iskolák állományát is lefegyverezték, többeket letartóztattak, a tiszteket és növendékeket szétkergették.

A tanintézetek, illetve az egyetemi tanszékek állományát sújtó megtorlás méreteit jól érzékelteti, hogy a megtorlás során jogerősen elítélt 519 főből majd minden tizedik személy a vád tárgyává tett cselekménye elkövetése idején valamelyik akadémia, tiszti iskola vagy egyetemi katonai tanszék állományába tartozott.

A forradalom és szabadságharc időszakában a kutatások jelenlegi állása szerint a tanintézetek állományából 26 fő veszítette életét. A megtorlás során kivégezték az 1956. szeptember 5-én tisztté avatott Erdősi Ferenc főhadnagyot is. A „Dózsa” Tiszti Iskola növendékeként Erdős Ferencsel egy időben az óbudai Schmidt-kastélyban települt fegyveres csoporthoz csatlakozó Dalmadi Jenőt életfogytiglani börtönre ítélték, aki a börtönből a hetvenes évek elején szabadult.

HORVÁTH MIKLÓS

A KÉPANYAG A HM HIM TULAJDONA

EZREDTALÁLKOZÓ AZ ÉVFORDULÓN

Alakulatunk felszámolásának tizenötödik évfordulójáról emlékeztek meg az egykori kiskunhalasi tűzerek. A bajtársi találkozót a Kuruc Vitézek Nyugállományú Egyesület szervezte. Az 1950. november 1-jén hadrendbe állt és 2001. június 30-i hatállyal jogutód nélkül felszámolt kiskunhalasi MH 36. Gábor Áron Páncéltörő Tüzérezred egykori tisztjei, tiszthelyettesei, volt polgári alkalmazottai és barátaik adtak egymásnak randevút. A helyi nyugállományú egyesület által szervezett bajtársi találkozón hetvennyolcan vettünk részt, s eljött az alakulat utolsó parancsnoka, Romvári Frigyes nyugállományú ezredes is.

A megemlékezés az egykori tiszti klubban kezdődött, ahol Szegletes László ny. törzsszászlós, az egyesület elnökhelyettese köszöntötte a vendégeket, majd az elnök, Madarász László ny. alezredes foglalta össze az elmúlt találkozó óta történeteket, szólt a katonai hagyományok ápolásának, valamint az egyesület életének aktuális feladatairól is.

Dr. Benkő Tibor vezérezredes, Honvéd Vezérkar főnök – volt ezredparancsnok – üdvözlétét Soós Mihály őrnagy, a vezérkar humánszolgálati osztályának főtisztje tolmácsolta, majd a BEOSZ nevében Deli József ny. ezredes – a BEOSZ DAR

tiszteletbeli elnöke – köszöntötte a megjelenteket.

A szervezők eredeti tervei szerint a bajtársi találkozó résztvevői bejárták volna a tizenöt évvel ezelőtt bezárt laktanyát. Ehhez azonban a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal nem járult hozzá, mivel ott egy menekültügyi őrzött befogadó központ működik.

Hegyesi István rendőr alezredesnek köszönhetően a laktanya-látogatás ennek ellenére mégsem maradt el, a hivatal migrációs ór- és kísérorr-osztályának vezetője ugyanis részletesen tájékoztatta a nyugállományú katonákat mindarról,

ami jelenleg a kerítésen belül történik. Beszámolóját az épületekről, irodákról, kiszolgáló helyiségekről készített fotókkal illusztrálta.

A virtuális laktanyalátogatást követően az egykori páncéltörő tűzerek és vendégeik a Felsővárosi Általános Iskola melletti emlékparkban megkoszorúzták Gábor Áron mellszobrát.

A felszámolt ezred nevében Romvári Frigyes ny. ezredes, volt parancsnok, Fenyvesi György ny. alezredes, volt törzsfőnök és Madarász László ny. alezredes tisztelegtek alakulatuk névadójának emlékműve előtt.

A koszorúzáson a Honvéd Vezérkart Soós Mihály őrnagy, az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokságot Durgó Tamás százados, a Bács-Kiskun megyei iroda vezetője, az MH 25. Klapka György Lovászdandár 36. Páncéltörő Rakétaosztályát pedig Ósz Csaba ny. alezredes és Németh Zoltán törzsszászlós, vezénylőzászlós képviselték.

A találkozó hivatalos része után csoportkép készült a XI. Bajtársi találkozó résztvevőiről:

A találkozó a továbbiakban baráti beszélgetéssel, emlékek felidézéssel zárult (sokunknak sötétedésig!) Ismét együtt volt a régi csapat, ismét jól éreztük magunkat.

MADARÁSZ LÁSZLÓ NY.ALEZ.
FOTÓ: GALAMBOS SÁNDOR

RAKÉTÁSOK TALÁLKOZTAK TAPOLCÁN

A közelmúltban rendezték meg az MN 1480 Baráti Kör találkozóját Tapolcán, illetve Badacsonyládbihegyen, ami sorrendben a tízedik volt. A badacsonyládbihegyi Kiképzési, Oktatási és Regeneráló Központ (KORK) bázisára érkeztek meg a vidéken élők, valamint a Tapolcán és környékén élők is megtisztelték jelenlétükkel a rendezvényt a régi bajtársaikkal való találkozás reményében.

Csoportkép a találkozóról

Marcali
Honvéd Dalárda

A kölcsönös köszöntés után, bemelegítésként főzőversenyt rendeztek az egykori rakétadandár tisztjei és tiszthelyettesei. A nagy üstökben gombócós káposzta, kakaspörkölt és babgulyás rotyogott. Az első naptól kezdve megkezdődött a tombolák értékesítése, melynek bevételeit az elhunyt bajtársakra gondolva kegyeleti és támogatási célra fogják fordítani.

A fő szervező, Bagdán Ferenc nyugállományú törzsszászlós munkája és tízéves gyakorlata ismét kiválóan működött a tervezett programok lebonyolításában. Kovács Barnabás ny. alezredes, az MN 1480 Baráti Kör elnöke, az egykori rakétadandár törzsfőnöke mondott beszédet és köszöntötte a résztvevőket. Fellepett a Marcali Honvéd Dalárda, a repertoárban népdalokat, katonadalokat és operett részleteket adott elő vacsora előtt, később pedig az együtténeklés szenzációs hangulatot keltett.

Szombaton reggel Tapolcán a volt katonai szervezet és a lakótelepen elhelyezett

névadó, Dobó István szobrát koszorúzták a baráti kör tagjai. A megemlékezésen Righ Lajos országgyűlési képviselő, Dobó Zoltán, Tapolca polgármestere és Lévai József alpolgármester (volt rakétás tiszt) is részt vett. Megemlékező beszédet mondott Palugyai Gábor ny. alezredes.

A megemlékező beszéd mondanivalója főleg az volt, hogy a 25 éve megszűnt alakulat közössége az elmúlt tíz esztendő során rendületlenül megőrzi a volt alakulata emlékét, hagyományait

és értékét, amit a baráti kör tagjai évről évre hitelessé tesznek. A megemlékezést követően a csoport egyik része a balatonedericsi Afrika Múzeum és Parkot látogatta meg, a másik csoport pedig borkóstolón vett részt. A közös ebédet már Badacsonyládbihiban fogyasztották el. Délután a baráti kör találkozója a tapolcaiakkal is kibővült, ezzel a vacsoralétszám meghaladta a 100 főt. Érdekességként megtekintettük a Katonai Filmstúdió által készített dokumentumfilmet, ami természetesen az egykori 5. Önálló Rakéta Dandár életébe adott hiteles betekintést. Sokan könnyekig meghatódtak akkor, amikor saját magukat láthatták viszont a lepergő film kockáin.

A rövid tájékoztató végén a szervezők nevében köszönetet mondunk az alábbi támogatóknak:

Tapolca Város Közös
Önkormányzatának;
Bajtársi Egyesületek Országos
Szövetségének;
Tapolca és Környéke Honvéd
Bajtársi Egyesületnek;
Dobó Lakótelep Családjaiért
Egyesületnek;
Balaton Elektronika Kft-nek;
Partner 2004 Bt.-Marika
Papírboltnak.

NACSA FERENC NY. TZLS.

Vendégek fogadása

LENGYEL–MAGYAR KATONAI KIÁLLÍTÁS KAZINCBARCIKÁN

Husonyica Gábor szervezésében – aki a Kazincbarcikai Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület elnöke – lengyel–magyar katonai kiállítás nyílt a városban. A megnyitón szép számban összegyűlteket Klimon István alpolgármester köszöntötte, majd Fekete Dénes ny. alezredes, főtanácsos, a Miskolci Lengyel Önkormányzat elnöke nyitotta meg a tárlatot. Beszédében Lengyelország sajátos helyzetét emelte ki úgy az első, mint a második világháborúban.

A megnyitó után Husonyica Gábor tárlatvezetést tartott, amely során ismertette, milyen témákat dolgoz fel a kiállítás, illetve kiktől, honnan sikerült

beszerezni ezeket az értékes anyagokat. Ők név szerint a következők voltak:

Marek Sukiennik, limanowai hagyományörző, aki korabeli lengyel egyenruhákat kölcsönzött a rendezőknek;

Oláh László ny. alezredes és Rontó Géza ny. őrnagy tablók, korabeli fényképekkel dokumentálva mutatták be a fontosabb hadieseményeket;

a Szent László Honvéd Hagyományörző Egyesülettől Katona Sándor bocsátotta rendelkezésre az eredeti hadieszköz-gyűjteményt;

Asztalos Gábor, hajdúszoboszlói magángyűjtő a szanitéc (katonai egészségügyi) anyagát ajánlotta fel;

a Vajányi Lajos Bajtársi Egyesület a témában érintett helyi anyagokkal egészítette ki a tárlatot, így téve vonzóbbá a lakosság körében. Ezen kívül tárlatvezetést biztosítanak, illetve gondoskodnak a kiállított tárgyak és dokumentumok őrzéséről.

A kiállítást fokozott érdeklődés kíséri. Már az első napokban több száz látogatót fogadtak. Hazánk nemzeti ünnepe alkalmából a városban tartózkodó lengyel testvérvárosok küldöttségei (Knurów és Swidnica) is megtekintették. Köszönjük szépen a rendezőknek ezt a szép és tartalmas kiállítást.

FEKETE DÉNES

INDULÁS KÖSZEGRE!

Még májusban, többnapos hűvös, esős, borongós idő után napfényes reggelre ébredtünk.

Az időjárás is hozzájárult kirándulásunk sikeréhez. A Fegyveres Erők és Testületek Nyugállományú Klubja Nőtagozata, Edvy Nándorné vezetésével kirándulni indult Kőszegre. Utazásunkon részt vett pár vendég, más győri klubokból.

Némi kis kalandozás után megérkeztünk Kőszegre. Várt bennünket a helyi testvérklubunk elnöke, aki – a

napi program lebonyolítása után már elmondható – igazán jó idegenvezetőnek bizonyult. Először azt a bunkert látogattuk meg, ahol a Magyar Koronát őrizték a II. világháború végén. A délelőtti folyamán a belváros nevezetességeivel ismerkedtünk. Nemcsak a látnivalókban gyönyörködhattunk és a történelmi eseményekről hallottunk, hanem számos helyi anekdotán is derülhattunk.

A Strucc vendéglőben elfogyasztott ebéd után borozó látogatás következett. Kora délután indultunk Velembe, útbá

ejtve Novákvárvát. Sajnos korunkra tekintettel a Szent Vid-kápolnához nem tudtunk felgyalogolni. Kívülről láttuk Töröcsik Mari házát, majd a Stirling-villát látogattuk meg, ami 1944 decemberében az országgyűlés színhelye volt.

Hazafelé az autóbuszon kitöltöttük a „Kőszeg és környéke” totószelvényeket, ami egy sajnálatos véletlen folytán csak 13 találatosra sikerült, a + egy kérdés lemaradt. A nap befejezéseként Tamási Jánostól, a totó szerkesztőjétől a helyes válaszokat is megtudtuk, azonban egy héti, a következő klubnapunkig várni kellett a helyezettek megismerésére.

SZÓKE ISTVÁNNÉ KLUBTITKÁR

ÜNNEPELT A LÉGIERŐ

„Hagyományaitak ápolva őrizték meg a hosszú évtizedek alatt kialakított szakmai kultúrát, abból merítve erőt az új kihívásokra történő megfeleléshez, tovább öregbítve a Magyar Honvédség és a szakterületük hírnevét!” – köszöntötték levélben a légierő haderőnem és a repülők napja alkalmából a fegyvernem tagjait dr. Simicskó István honvédelmi miniszter és dr. Benkő Tibor vezérezredes, Honvéd Vezérkar főnök.

honvedelem.hu

LÁTOGATÁS A PÁPA BÁZISREPÜLŐTÉRRE

A Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület és a Zalahalápi Nyugdíjas Klub a Pápai Bajtársi Klub meghívására Pápára látogatott. A látogatásnak közel tízéves előtörténete van, hiszen a két egyesület ekkor döntött úgy, hogy évente közös programokat rendeznek, egyszer Tapolcán, egyszer pedig Pápán. Négy évvel ezelőtt a Zalahalápon megrendezett Szőlővirágzás Ünnepe kapott meghívást a pápai Bajtársi Klub, ahol a két egyesület tagjai a helyi nyugdíjasszervezettel felvették a kapcsolatot: ezt megtetézve Bedő Lajos, Zalahaláp polgármestere a következő közös rendezvény házigazdjaként meghívta a két bajtársi egyesület tagjait Zalahalápra, egy közös rendezvényre.

Az eltelt évek során a Zalahalápi Önkormányzat a Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület támogatói közé lépett.

Így került sor a pápai repülőtér-látogatásra, ahol egy színvonalas programmal kedveskedtek a hazaiak, hiszen a fogadtatáskor jó magyar szokás szerint pálinkával és pogácsával fogadtak minket vendéglátóink. A városnézés során a pápai kékfestő- és a huszármúzeumba látogattunk el, amelyek érdekes és tartalmas programoknak bizonyultak.

Ezt követően a bázisrepülőtéren tekintettük meg a repülőmúzeumot, valamint a kiállított MiG vadászipülőgépek különböző típusait. A Mi-24-es harci helikopter „birtokba vétele” leginkább a hölgy látogatóknak nyújtott élményt, hiszen segítséggel ugyan, de beülhettek a gépbe és

élvezhették a pedálok és a botkormány használatát.

A bázisrepülőtér kommunikációs tisztje azzal a meglepetéssel szolgált, hogy

az irányítótornyból megfigyelhettük egy C-17-es óriásgep fogadását és landolását. Lenyűgöző volt az összehangoltság, ahogy a látogatókat figyelmen kívül hagyva, a leszálló gép érdekében tevékenykedett az irányítótorny személyzete.

A monstrum kiszolgálását végrehajtó személyzet köréből többen ismerősként köszöntöttek minket: mint később kiderült, sokan felismerték volt tapolcai kollégáikat, beosztottaikat és rég látott barátaikat. Hiszen a tapolcai helyőrség megszűnésével sokukat a pápai repülőbázis fogadta be, és adott részükre beosztást. A rögtönzött bajtársi találkozónak nagy sikere volt, amit a telefonszámok és e-mail címek cseréje követett.

A program zárásaként rögtönzött műsorral kedveskedtek egymásnak a vendégek és vendéglátók, végül zenés baráti nosztalgizással zárult a látogatás.

NACSA FERENC NY. TZLS. ELNÖK

A HAGYOMÁNYT MI CSINÁLJUK...

A hagyományt mi csináljuk a holnapnak, mi, az emberek! Tegnap csak egy ötlet volt, ami többünknek tetszett: köszöntsük fel azokat a tagokat, akik elérték a hetvenöt évet. Köszöntsük! – hangzott a válasz: ne csak a beszámoló taggyűlésen álljunk egy-egy percet emléküknél, ültessük le őket az ünnepi asztalhoz is! És megcsináltuk egyszer, kétszer, a harmadik évben már azt is előre mondtuk: a felköszöntést ki ne hagyjuk az év programjából! ...Lassan tíz éve, hogy a Bem Egyesület legnagyobb rendezvényévé vált a Jubilánsok Köszöntése.

Idén a tagság több mint fele eljött, hogy együtt örüljünk az élőknek: János

bácsinak, aki a 90-et, Tóni bácsinak, aki a 85-öt, Jánosnak, aki a 80-at töltötte be, de még nem bácsi köztünk, mert éppen a tenispályáról érkezett... – és persze a lányoknak, akiket otthon mamának, nagynak vagy dédinek hívnak, de hiába töltötték be azt, amit betöltöttek, mi mégis csak Marikának, Verának, Erzsikének hívjuk őket! A hetvenöt évesnek csak azt mondjuk: jól van, öcsi! lgyekezz eljönni öt-tíz év múlva is! Koós Gábor elnökünk köszöntő szavai után nevetéstől lett hangos a park, mert Jutka, Erzsike, Feri, Sándor műsora vette át a szót – amiben egy remek húzással megemlékeztek a 80 éve született kerületársunkról, Hofi Gézáról is. Kijárt

a taps nekik is, az emléklapot átvevőknek is. Koccintások, köszöntő szavak, következtek, majd csendes kanalazással folytatódott az estébe forduló délután – a műanyag-tányérhoz ütött kanál halk hangot ad...

Besötétedett, mégsem akaródzott félbeszakítani a beszélgetést, de amikor vége lett az estnek, nem maradt ki a dícsérők közül a főszerepet csendben elfoglaló sem, mert több szájból elhangzott az asztaltól nehezen felkelők részéről, hogy: olyan jó ízű tyúkpörköltet lehet főzni ezek alatt a platánfák alatt!

PERLAWI-KOVÁCS

10 ÉVES EGYÜTTMŰKÖDÉS

A Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület és a FETIVIZIG (Felső Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság) együttműködése 10 évre tekint vissza az ár- és belvízvédelem területén. Az első három évben csak a „lebiztosított” személyek vettek részt az alkalmazási területeken évente megtartott „műszaki napon”. Az egyesületi tagság kérésének megfelelően, a negyedik rendezvénytől, már az egész tagság részére biztosították a részvétel. Így került sor ez évben is a 10. közös szakmai nap megtartására Kisar és Túrístvándi térségében.

A Szatmár-Beregi Natúrpark látogatói központjában, Kisarban Bodnár Gáspár igazgató megnyitóját követően Kovács József egyesületi elnök köszöntötte a jelenlévőket, külön megemlítve dr. Végh Ferenc ny. vezérezredes és Bodnár Gáspár tiszteletbeli tagokat.

Ezt követően Gacsályi József területi felügyelő tartott igen színvonalas ismertetőt a Túr árterületének védelmi munkálatairól, a Tisza–Szamos-közi árvízvédelmi munkák folyamatairól. A tájékoztatót követően részt vettünk az épületben lévő „tanösvény” segítségével a környék hagyományainak, munkaeszközeinek interaktív bemutatásán.

A művelési területre utazva, megálltunk a felújított Luby kastélynál. Nagy tetszést váltott ki a csodálatos rózsapark, ami a Tisza-táj büszkesége is lehet. Ezúttal is köszönjük az üzemeltetők kedvességét és áldozatos munkáját a szép látvány biztosításáért.

A Túr bukógátjához indulva, út közben meglátogattuk a szatmárcsekei csónakos-fejfas temetőt és a Kölcsény-emlékművet. A bukógátnál lévő vendéglőben

egy közös ebédnél vettünk részt, majd hazaindultunk. Köszönettel tartozunk a FETIVIZIG igazgatójának és munkatársainak a színvonalasan megszervezett szakmai napért, a jó hangulatú programokért. Reméljük, hogy a jó kapcsolat még hosszú éveken át fennmarad a FETIVIZIG és egyesületünk között.

KUKUSKA GYÖRGY
EGYESÜLETI TUDÓSÍTÓ

ARANYESŐ HARKÁNYBAN

A Szentendrei Kossuth Lajos Nyugdíjas Klub Ezüstkény Együttese még tavasszal benevezett a VI. Országos Nyugdíjas Ki-Mit-Tud? rendezvényére. Az elő- és középdöntő után jöhetett a döntő, amit június végén Harkányban rendeztek meg. Az első nap a résztvevők felvonulásával kezdődött, a Thermál Hoteltól a nagyszínpadig. A megnyitó után kezdetét vette a nagyszabású megmérettetés.

A bemutatókat három helyszínen, három napon át tartották meg. A nagyszínpadon, a művelődési házban és a Thermál Hotel konferenciatermében. A három nap alatt 202 produkciót

értékelte a zsűri, melyek között szóló-ének, vers-próza, népdalkörök, néptánc, egyéb tánc is szerepelt. Együttesünk a nagyszínpadon tartotta előadását, amivel arany minősítést szerzett.

A nagy meleg ellenére sikerült egy jó hangulatú, kellemes hétvégét tölteni Harkány városában.

HORVÁTH JENŐNÉ
FOTÓ: KAPI GÁBOR

EMLÉKTÁBLA MAGÁNADOMÁNYBÓL

Szent László, a határőrörök védőszentje napján, Győr-Kertvárosban, a Határőr Emlékhelynél, amely az ország legszebb ilyen emlékhelye, a közelmúltban a családom összefogásával, külső segítség nélkül, tiszteletünk jeleként emléktáblát helyeztünk el.

A sorállományú határőrök az adott kornak megfelelően példásan helytálltak a haza védelmében. Minden körülmények között, éjjel, nappal, sűrű szélben, dermesztő hidegben, hóviharban vagy rekkenő hőségben, mindig ellátták a feladatukból adódó kötelességüket. 1998 áprilisában a határőrség kötelékéből leszerelt az utolsó sorkatona is. 2004-ben csatlakoztunk az Európai Unióhoz, azóta az államhatárok nyitottak, átjárhatóak lettek. A sorállományú határőrök emlékét az országban elsőként, ettől az évtől emléktábla őrzi. Az emléktáblára a volt Határőr Kerületparancsnokságokat vésettük fel. Az emlékhely egész évben látogatható, aki arra jár, emlékül helyezzen el egy nemzetiszín szalagot, gyűjtson meg egy mécsest a határőrizet során elhunyt bajtársaink emlékére és tiszteletére.

TAKÁCS IMRE NY. HATÁRŐR ALEZREDES

A XVIII. KARCAGI BIRKAFŐZŐ FESZTIVÁLON

Ebben az évben is megrendezték a nemzetközi hírnévre szert tett fesztivált Karcagon. A rendezvényen több mint 500 főzőedényben rottyogó birkából készült ételek egyike a Karcagi Nagykun Bajtársi Egyesületé volt. Ezen a napon Rab János ny. őrnagyra, a szervezet elnökére és csapatára több mint 120 adag birka-
pörkölt elkészítése és tálalása várt feladatként. Dr. Fazekas Sándor és Varga Mihály minisztereknek az eseményt méltató szavait követően, a résztvevőket

Kovács Sándor, a Jász-Nagykun-Szolnok megyei közgyűlés elnöke és Dobos László, Karcag polgármestere köszöntötte, miközben már teljes fordulaton dübörgött az étekkészítő nagyüzem, amiben szerényen, de megbízhatóan működött a mi egyesületünk „gépezete” is. Akik még nem vettek részt ilyen rendezvényen, azoknak csak ajánlani lehet, nemcsak

a birka-pörkölt mindenén átható illata, lehangzó íze miatt (bár ez sem semmi!), hanem az esemény magával ragadó, maradandó élményt nyújtó forgatagja miatt is. A karcagi egyesületnél ez hagyományápolás volt a javából, amihez csak gratulálni lehet!

FEKETE ISTVÁN NY. EZREDES
RÉGIÓVEZETŐ

A BEM ÉS A BALASSI – ISMÉT SIKERES VOLT...

Már az előkészítő közös elnökségi ülést követően – ahol az elnökségi tagok nemcsak a feladatokat beszélték meg, hanem az elgondolt ún. speciális gulyásagyús ételmintát is megkóstolhatták – létrejött a baráti, bajtársi kerti parti is. A két egyesületből, valamint a meghívott békefenntartók közösségéből mintegy 120 bajtárs és azok hozzátartozói voltak jelen a kulturális juniális programon. Meghívásunkra és örömről velünk volt a két Balassai, BEOSZ- alelnök, Vörös és Sztanó Zsuzsanna, valamint az MH-nyugdíjasok ügyeinek intézője, Bélavári Miklós százados is.

A résztvevőket a vendéglátó egyesületek elnökei köszöntötték, majd az alkalomhoz kötődő elismerések átadására és köszöntésekre került sor. Együtt köszöntöttük a 80. születésnapját ünneplő dr. B. Nagy János ny. ezredest és a többi, a közeli napokban ünneplő születés- és névnapos barátainkat. Ezután következett – a Bem Egyesület árnyas fákkal övezett udvarán – az igazi kulturális kerti parti, ahol először operett-musical műsor volt, melyet Gregus Anikó művész és billentyűs kísérelője szolgáltatta. Ezt az igazán kitűnő dalos válogatást követte a Bem Egyesület két tagjának az ún. retro tréfás párbeszéd szösszenet sorozata, majd a Balassi Egyesület énekes-billentyűs művészpárosa, Gyulai Erzsébet és Ráthy József gondoskodott a jelenlévők igazán színvonalas szórakoztatásáról. A résztvevők örömeire még ezzel nem volt vége a kulturális programnak, mert – a hallgatóság nagy meglepetésére, élőzenei kíséreléssel – a Balassi Egyesület több kórustagja önálló előadóként is megvillantotta énekművészi tudását.

A művészeti gyönyörűségeket a két, honvédségi speciális gulyásagyúban, Nagy Karcsi főzési művésztudományával készített babgulyásvacsora teltette, melyhez már az ásványvízen kívül csapolt sör és kitűnő bort is fogyaszthattak a résztvevők. Nagyon kedves színlátja volt a délutánnak a Bem Egyesület elnökségi tagja, Kovács Emike által előkészített és lebonyolított, igazán ötletes nyeregménytárgyakból álló tombolasorsolás. A hagyományokhoz híven az estébe nyúló kulturális kerti partit vidám, kellemes tánccal zártuk, melyhez a zenét Ráthy Jóska szolgáltatta.

Tudósító: VÁMOSI JÁNOS

ERDÉLYI KÖRUTAZÁS

A Dózsa György Honvéd Nyugdíjas Egyesület sikeres kirándulást szervezett Erdélybe. A résztvevők a négynapos út során megismerkedtek az útvonal menti települések nevezetességeivel, népművészetével, és történelmi hagyományaival. Külön felkeresték a Medve- és Gyilkos-tavat, a parajdi sóbányát, és a Békás-szorost. Az utazás során mindenki jól érezte magát, és sok új élménnyel gazdagodva tért haza.

KOCSIS ISTVÁN

FÉL ÉVSZÁZAD JÓBAN-ROSSZBAN

Bensőséges családi összejövetel keretében ünnepelte aranylakodalmát a Seres házaspár: Seres József nyugállományú határőr dandártábornok, a Nyírbátori Határőr Igazgatóság volt igazgatója, valamint szeretett párja, a Nyírbátorban megbecsülésnek és tiszteletnek örvendő Badar Ilona Ildikó nyugdíjas tanítónő. A Fehérgyarmaton, illetve Hermánszegen született fiatalok Nyírbátorban találtak egymásra, és mondtak örök hűséget 50 évvel ezelőtt. Szerelmük és szeretetük legyőzte minden előttük tornyosuló akadályt. Míg a férj a határőr életpálya rögzös útján haladt előre viharos gyorsasággal, addig hitvese beteljesítette a legnemesebb emberi hivatást: odaadással készítette fel a felnőtt életre az alsó tagozatos csemetéket. S közben féltő gonddal őrizte a családi tűzhely melegét, biztosította a férj karrierjéhez, felelősségteljes munkájához szükséges nyugodt,

kiegyensúlyozott hátteret, nevelte két gyermeküket, szerelmük áldását és gyümölcsét. Most összejöttek a gyermekek, unokák és közeli családtagok, hogy mindezekért köszönetet mondjanak. A könnyeivel küszködő „örökifjú” pár megerősítette egykori hűségesküjét, mely a fél évszázad során megélt örömek és leküzdött akadá-

lyok esszenciájaként még acélosabban csengett, mint 50 évvel ezelőtt.

A Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjas Egyesület emléklapját és ajándékát Fodor Sándor és felesége nyújtotta át, hosszú, boldog, szeretettel és békességgel teli életet kívánva.

-VINCZE-

ELISMERÉS A BÁNYÁSZVÁROSTÓL

Dobszai József ny. alezredes, a várpalotai Gábor Áron Nyugállományúak Klubjának elnöke, a XXXI. Várpalotai napok megnyitóján vette át a város emléklapját Talabér Márta polgármester asszonytól. Az elismeréshez gratulálunk!

Sz.P.D.

A SZERZŐ FELVÉTELE.

EGYÜTT SZOLGÁLTAK, EGYÜTT ÜNNEPELTEK

Köszönöm a haza és a honvédelem iránti elkötelezettségüket, aktív munkálkodásukat a magyar történelmi és katonai hagyományok ápolása, a szolidaritás, a bajtársiasság és az együvé tartozás tudatának erősítése érdekében! – üdvözölte levélben a megalakulásának 45. évfordulóját ünneplő Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja tagjait dr. Benkő Tibor vezérezeredes, Honvéd Vezérkar főnök.

Elődeik emléke előtt tisztelve ünnepelték egyesületük fennállásának negyvenötödik évfordulóját a Kiskőrös Helyőrség Nyugállományúak Klubja tagjai. A szervezet 1971. február 17-én alakult azzal a céllal, hogy a nyugállományba vonult katonáknak tartalmas, közösség-építő elfoglaltságot nyújtson, és hatékony érdekképviselést biztosítson. Az alapítók tizennyolcan voltak, a klub első elnökévé Cséke Lajos nyugállományú őrnagyot választották. Az elnökhelyettes Bátorfalvi Kálmán nyugállományú rendőr százados, a titkár Kővágó Vendel nyugállományú rendőr őrnagy volt. A

közösséget most Fadgyas István nyugállományú őrnagy vezeti, munkáját elnökhelyettesként Gottfried Béla nyugállományú ezredes segíti, a titkári teendőket Duchai Józsefné nyugállományú büntetés-végrehajtási őrnagy látja el, a szociális ügyeket Mellher Sándor nyugállományú őrnagy intézi, Szakács Lászlóné nyugállományú törzsszázslós a gazdasági felelős, a kulturális programokat pedig Jakab József nyugállományú főhadnagy koordinálja. A klubnak jelenleg 118 tagja van.

A jubileumi találkozó résztvevőit a Petőfi Sándor Művelődési Központban Fadgyas István nyugállományú őrnagy, a klub elnöke köszöntötte, majd felelevenítette az elmúlt negyvenöt év jelentősebb eseményeit.

Az ünnepi megemlékezés végén a legjobbak munkáját külön is megköszönték.

A nyugállományúak szervezetei, valamint a honvédelem ügye érdekében huzamos időn át végzett áldozatos munkája elismeréseként a honvédelmi miniszter az Aranykor Kítüntető Cím arany fokozatát adományozta Kormány Sándor nyugállományú ezredesnek, bronz fokozatával Schiller Katalin nyugállományú őrnagyot tüntette ki, Nagy István nyugállományú

alezredesnek a Honvédelemért Kítüntető Cím I. fokozatát adományozta. Árpai Lajos nyugállományú alezredes, Barkóczi Ferenc és Lehoczki Péter munkáját emléktárggyal köszönte meg. A Honvéd Vezérkar főnöke Oláh Imre nyugállományú törzsszázslósnak adományozott emléktárgyat, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka pedig Deli József, Gottfried Béla nyugállományú ezredeseket és Szakács Lászlóné nyugállományú zászlóst részesítette elismerésben.

Az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság parancsnoka emléktárgyat és emléklapot adományozott a jubiláló klub tagságának, Duchai Józsefné nyugállományú büntetés-végrehajtási őrnagy, Hajdú Jánosné és Gyalog Sándorné munkáját pedig emléklappal köszönte meg. A Bajtársi Egyesületek Országos

Szövetsége Fadgyas István, Haskó Imre nyugállományú őrnagyokat és Fábi Jánosné, az MH 93. Petőfi Sándor Vegyvédelmi Zászlóalj parancsnoka pedig Kóka Sándornét és Szípcs Pétert részesítette elismerésben.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Dél-alföldi Régió elnöke Lőrincsik Pálné, Tarkó László, a szervezet tiszteletbeli alelnöke pedig Zöld Sándor nyugállományú alezredes munkáját köszönte meg. A jubiláló klub elnöksége Jakab József nyugállományú főhadnagyot, Fábi János főtörzsszázslóst, Kovács Imre rendőr főtörzsszázslóst és Szabó Gézánt részesítette elismerésben.

A jubileumi ünnepségen részt vett többek közt Szabó József ezredes, a Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnökség Humánszolgálati Osztály osztályvezetője, Hazuga Károly nyugállományú altábornagy, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége elnöke, Kelemen József nyugállományú altábornagy, a szövetség tiszteletbeli elnöke, Miklovicz János ezredes, az MH 93. Petőfi Sándor Vegyvédelmi Zászlóalj parancsnoka, dr. Kovács György nyugállományú ezredes, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége Dél-alföldi Régió elnöke, Deli József és Sinyi Imre nyugállományú ezredesek, a régió tiszteletbeli elnökei, valamint a régióhoz tartozó nyugállományú-klubok képviselői.

TUDÓSÍTÓNKTÓL

SZOMSZÉDOLÁS

A kiskunhalasi Kuruc Vitézek Nyugálománya Egyesület közel 50 fős csoportja tett látogatást Szegeden. Délelőtti programként szakavatott vezető kíséretében megismerkedhettünk a Fegyház és Börtön, közismertebb nevén a Csillagbörtön épületével, tájékoztatót kaptunk az itt folyó munkáról, a fogva tartás körülményeiről. Gasztronómiai élményként a börtönben elfogyasztottunk egy finom ebédet is.

Délutáni programunkat a városnéző kisvonattal történt majd 1 órás utazással kezdtük, ahol megismerkedtünk a város nevezetességeivel, hasznos információkkal gazdagodva Szeged történelméből és építészeti jellemzőiből. Ezután tettünk egy kis sétát a Széchenyi téren, a Klauzál téren. A további programunk a Dóm látogatása volt. Megtekintettük a közelmúltban átadott multifunkcionális kiállítóteret az altemplomban. Ezután egy kis erőpróba következett. A csoport nagy része megtette a Dóm toronykilátójához vezető közel 300 lépcsős utat. Az élénk tárló látvány csodálatos volt, megérte a fáradságot.

Hagyományápoló tevékenységünk keretében megemlékeztünk a volt M. Királyi Szegedi 5. Honvéd Gyalogezred I. világháborúban tanúsított vitéz magatartásáról. Koszorút helyeztünk el az ezred Dóm falán található emléktáblájánál. Innen átsétáltunk a Hősök kapujához, ahol Csepi László ny. őrgy., a Szegedi Bajtársi Klub elnöke mutatta be nekünk az I. világháború elesett hősei, a 12 000 szegedi katona emlékére készült alkotást.

A fárasztó nap végén még tettünk egy sétát a Stefánián, gyönyörködtünk a múzeum előtti parkban és a rakpartról nyíló

kilátásban. Köszönettel tartozunk a programunkhoz nyújtott önzetlen segítségükért Csepi László ny. őrnagynak, a bajtársi klub elnökének és Kispál Jenő ny. őrnagynak, a klub elnökhelyettesének, akik egész nap segítettek csoportunk zavartalan szórakozását.

SZEGLETES LÁSZLÓ NY., TZLS.
KURUC VITÉZEK NYUGÁLLOMÁNYÚ
EGYESÜLET
ELNÖKHELYETTES

LŐVERSENY CSEPREGEN

A BEOSZ Nyugat-Dunántúli Régiójához tartozó Csepreg Közbiztonságáért Polgárőr és Bajtársi Egyesület az idei évben már harmadik alkalommal hirdette meg a kispuskalőversenyt. A régió kiemelt rendezvényeként, a BEOSZ támogatásával szervezték meg. A határ menti kapcsolataink tették nemzetközivé a versenyeket. Háromfős csapatokkal lehetett nevezni, emellett egyéni verseny is zajlott. A kiírás alapján álló testhelyzetből három próbálövés után tíz értékelő lövést adtak le a versenyzők a 25 méterre álló célokra. Többen megjegyezték, hogy „túl kicsik a célok”.

A versenyre a következő csapatok neveztek.

Szlovéniából két veterán rendőr- és katonacsapat;

Az Osztrák Békefenntartók burgenlandi egyesületeitől három csapat (OPK); Az Osztrák Bajtársi Egyesület burgenlandi szervezetétől két csapat (ÖKB); A Határőr Nyugdíjasok Soproni Egyesületétől három csapat;

A megyéből négy Polgárőr Egyesület csapata adta le a nevezését.

A külföldi csapatokat a tartományi elnökök vezették. Többen egyénileg vállalták a megmérettetést. A biztonsági rendszabályok oktatása és a feladat ismertetése után jó időjárás viszonyok között kezdődött a célok leküzdése a serlegekért.

Eredmények:

Csapatban első helyezett: Körmendi Polgárőr Egyesület;

második helyezett: Osztrák Békefenntartók (egyes csapat);

harmadik helyezett: Gyöngyösfalusi Polgárőr Egyesület.

Egyéniben:

első helyezett: Németh Stefán;

második helyezett: Kondor Attila;

harmadik helyezett: Oláh János.

Az eredményeken kívül a lövők talán a közös együttlétnek örültek a legjobban.

A nyelvi nehézségeket megoldottuk. Az osztrák bajtársakkal sokan tudtak németül kommunikálni, míg a szlovén barátainknak a szlovén veterán katonák tiszteletbeli elnöke, Ludvik Jónás nyugállományú ezredes volt segítségül. Az eredmények kihirdetése után úgy köszöntünk el egymástól, hogy jövőre ismét találkozunk!

LÁSZLÓ ATTILA, RÉGIÓVEZETŐ

KIRÁNDULÁS A SZEPESSÉGBE

A Miskolci Helyőrségi Hagyományőrző Egyesület évente szervez közös kirándulást Szlovákia különböző tájaira a több mint 20 éves partnerrel, a Kassai Nyugdíjas Katonai Klubbal. Az idén az útvonal Kassa, a szepesi vár és Lőcse volt.

A kassai barátainkat a város elején lévő első benzinkútnál vettük fel, majd szakszerű navigálásuk után a Krompachy felé vezető romantikus, végig erdők és tavak övezte országúton közelítettük meg Közép-Európa egyik legnagyobb középkori várának romjait, melynek alapterülete eléri a 4 hektárt. A vár alatti parkírozóból mintegy 400 méteres séta után jutottunk fel a várba, melybe a nyugdíjasok 4 EU/fő kapupénz letétele után engedtek be. Itt magyar nyelvű szórólapot kaptunk, illetve magnót, amely anyanyelvünkön ismertette a kijelölt pontokon a látnivalókat. Ha még egyéb

nyelvi problémáink adódtak, akkor azt a kassai klubelnök veje, Karol Katrincak ügyesen megoldotta. Az idő ragyogó volt, a bástya tetejéről lehetett látni a Magas-Tátra hófedte csúcsait. A vár az utóbbi években megszüpült, folyamatos a karbantartása, sokan keresik fel.

A megfáradt lovagok és úrnők a vár alatti hangulatos étterembe tértek be, ahol szlovák népi étel-összeállítást – benne knédli – fogyasztottunk el. Kellett is ez, mert vártak még bennünket Lőcse nevezetességei.

Lőcse jelenleg 14 ezer fős járási székhely. Történelme során volt Szepes vármegye székhelye is. Gyönyörű szép főtere tele van nevezetességekkel. Mi a XIII. században épült Szent Jakab-templommal kezdtük. Ennek gyöngyszeme a Lőcsei Pál által 1502-ben készített főoltár, mely 18,62 méteres magasságával a

világ egyik legszebb és legnagyobb gótikus oltára. Mai tornya 1858-ban épült, 1626-ban a protestánsok készítették orgonáját. A Thurzó-kápolnában a Thurzók síremlékei sorakoznak. A templomban temették el Thököly Imre és Zrínyi Ilona egyetlen közös gyermekét is.

A tér másik nevezetes épülete a Thurzó-palota. Sokszor emlegetik, hogy az 1929-ben átadott Miskolci Erdő Kincstári Palota (Deák tér, jelenleg az Észak-erdő székháza) hasonlít rá. Ez azonban téves, hiszen az csak ihletője a miskolci épületnek, ugyanis csak annak mintájára készült.

Utunkat Fodor Zoltán és Bartha György miskolci önkormányzati képviselők anyagilag támogatták. Köszönjük szépen!

FEKETE DÉNES

BEM-SPORTNAP

– harcművészeti bemutatók –

A szeszélyessé vált időjárás idén is izgalmassá tette a már hagyományosnak mondható Bem József Bajtársi Egyesület és a Magyar Budo magazin szerkesztősége által hetedik alkalommal megrendezett, budobemutatókkal egybekötött sportnap szervezését. A Bem József Általános Iskola mintegy száz diákja és a bajtársi egyesület tagjai számára most is emlékezetes élményt jelentett ez a néhány óra. Ezúttal a vendégek között volt Gál Judit, a Bem József Általános Iskola igazgatója, aki személyesen is tapasztalhatta, milyen nagy élményt jelent a tanintézet diákjainak ez a rendezvény. Amiben természetesen ismét nagy szerepe volt a budo sportágakból remek ízelítőt adó harcművész mestereknek és tanítványaiknak, akik a gyerekeket is bevonták a különböző önvédelmi technikák gyakorlásába.

A hagyományoknak megfelelően a „füves terepen” elszórt cukorkák gyűjtésével indult a program.

Hasonlóan nagy érdeklődés kísérte Bagi László ny. ezredes, 5. danos kyokushin karatemester és fiatal tanítványainak bemutatóját, melyet szintén kisdíjakkal közösen végzett „edzés” követett. Ez is annyira népszerű lett, hogy alig lehetett leállítani az alkalmi edzést, mert mindenki szeretett volna részt venni benne.

A vidám karatézsgatást követően dr. Zöllei Zoltán ny. alezredes, 8. danos kézitusaközelharc mester és tanítványai kézitusaközelharcból, valamint önvédelmi fogásokból adtak ízelítőt a kisdíjaknak és a nyugdíjas korú nézőknek.

Bár a győztesek és helyezettek kupákat, érmeiket, okleveleket, tárgyjutalmakat vehettek át az eredményhirdetésnél, végig sportszerű, vidám légkörben folytak az ügyességi próbák. Így akik részt vettek ezen a sportnapon, most is elégedetten mondogatták: emlékezetes élményben, remek programban volt részük. Jövőre is szívesen jönnek! Amint a harcművészeti bemutatók mesterei és tanítványaik, sőt azoknak az önvédelmi sportágaknak a képviselői (kung-fu, ITF taekwon-do) is, akik a módosult időpontra már nem tudták szabaddá tenni magukat.

Legtöbbször idén is a dartsversenyben mérték össze tudásukat. A győzelmet ezúttal dr. Zöllei Zoltán szerezte meg. 2. Kalina Bianka, 3. Wágner Katalin, 4. Bagi László, 5. Pongó Endre.

A férfi ügyességi versenyben: 1. Büki Péter, 2. Szentandrassy András, 3. Pongó Endre, 4. Magvasi Marcell, 5. Bagi László.

A női ügyességi versenyt Wágner Katalin nyerte. 2. Büki Péterné, 3. Kalina Bianka, 4. Faragó Ilona, 5. Bíró Józsefné.

BÜKI PÉTER NY. ALEZREDES

FOTÓ: BÜKI BARBARA

ALTISZTI ESKÜTÉTEL

Esküt tettek az MH Altiszti Akadémia végzősei a szentendrei Fő téren. Az ünnepségen dr. Orosz Zoltán altábornagy, Honvéd Vezérkar főnökének helyettese kijelentette: a haza védelme minden polgár kötelessége, de abban kiemelt szerepe és jelentősége van a honvédségnek.

A rendezvényen az altábornagy beszélt a nemrégiben, tragikus körülmények között hősi halált halt négy tűzszerezőről, Juhász Attila főtörzsőrmesterről, Rózsa János Nándor főtörzsőrmesterről, Balázs Ádám őrmesterről és Kozár Gábor szakaszvezetőről is. Az elhunyt tűzszerezőket a honvédelmi miniszter posztumusz hadnaggyá léptette elő. Mint hangsúlyozta, a hős katonák kötelességtudatukkal és önfeláldozásukkal példát mutattak mindenkinek. Orosz Zoltán emlékeztetett arra is, hogy a katonákat fogadalmuk kötelezi: „Az eskü súlyos szavai megkülönböztetik önöket minden más állampolgártól, hiszen készek a legdrágábbat is feláldozni hazájuk védelmében” - fogalmazott.

Az eskütételen jelen volt Hegedűs Ferenc páncélos őrmester is, aki a napokban tölti be 102. életévét. Az idős veterán 1937 októberében vonult be katonának, majd megjárta a doni harcmezőt: a jutasí altisztképzőben végzett őrmester az iskola elvégzésének 75. évfordulója alkalmából Platina emléklapot vett át Bozó Tibor dandártábornoktól, az MH Altiszti Akadémia parancsnokától.

Az ünnepségen száznegyvenkét altiszt tett esküt. A kiválóan végzett altisztek közül Tóth Ádám őrmester vehette át a díszkardot.

Fotó: DÉVÉNYI VERONIKA
HONVEDELEM.HU

